

Published and distributed under Permit (No. 739) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Boston, Massachusetts. By order of the President.
A. S. Burleson,
POSTMASTER GENERAL.

SANDARA

The Lithuanian Weekly "SANDARA"
Published by the Lithuanian National League of America
K. J. PAULASKAS
Sec'y and Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$2.50
To Foreign Countries \$3.00
"SANDARA"
327 E Street, Boston 27, Mass.

Tel. So. Boston 2408.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Laikraštis

KAINA 5 CENTAI.

No. 7

So. Boston, Mass., Vasario (Feb.) 17 d. 1921 m.

Metai VIII

Plebiscito Išlygos

LIETUVA REMS PLEBISCITĄ.

Suokalbis Trijose Valstijose

SULAIKYS E MIGRANTUS.

Nepripažinimas Lietuvos tik Paakstino Pastangas

LENKŲ PAGYRAS.

Lietuvos Atstovybė Amerikoje gavo sekamą kablegramą iš Kau-
no nuo p. Balučio:

Mūsų delegacija, kuri buvo pasiųsta Lenkijon sulgy Tautų Sąjungos prašymu, betarpiškai turis su lenkais plebiscito klausimu Vilniaus apeliacijoje, tapo atšaukta, nes lenkai visiškai atsisakė svarstyti pasiūlymus kaimiškam išrišimui teritorialiu ginčų. Išrišimą teritorialio klausimo lenkai reikalauja paklikti Tautų Sąjungai, o betarpiam svarstymui pasiūlė daryti su Lietuva militarias, ekonomias ir kitas panašias sutartis. Sausio 31 dieną mes davėm Tautų Sąjungos Tarybai pradžą mūsų paramos plebiscito rezoliucijai, išdėstydami išlygas, kurios yra neatbutinai reikalingos teisingam įvykinimui plebiscito, de jure pripažinimas Lietuvos nepriklausomybės; pilną ir lygią laisvę vedimui propagandos; kad siunčiama kariuomenė susidėtų tikrai iš neužinteresuotų vaistijų kareivių ir t. t.

Mūsų memorandumas užsibaigia prašymu, kad lenkų valdžia būtų įtikrinta apsiimti iš savo dalies prašinti sovietų valdžios pasipriešinimą prieš tarptautinės kariuomenės į plebiscito teritorijas, padarant tinkamus žingsnius Maskvoje ir Rygoje.

Dėlei pripažinimo Lietuvos Nepriklausomybės sekamos priežastys yra paduodamos: — oficialiai — nenustatyti rubežiai ir neišrišta Vilniaus klausimas; neoficialiai, — mūsų nenorėjimas sueti ir artymus ryšius su Lenkija.

Yra kalbama įvairiuose šaltiniuose, jog Pilsudskis prašys Paryžiuje liuos rankos (elgimosi) Lietuvoje.

Nepripažinimas Lietuvos Nepriklausomybės tiktai sustiprina pasiryžimą mūsų žmonių prie naujų ir didesnių pastangų.

Mūsų repatriacijos ir sugrąžinimo iš Rusijos turtų komisija išvažiavo Maskvon po pirmininkyste p. Kalmiečio.

Derybos su Latviais sekasi gerai.

Lietuvos Informacijų Biuras.

Lietuvos Informacijų Biuras gavo sekamą kablegramą iš Kau-
no nuo p. Balučio:

"Gavome užtikrintas žinias, jog Tautų Sąjungai gavus užtikrinimą paramos nuo abiejų valdžių, Tautų Sąjungos Plebiscito Komisija, kuri dabar yra Varšavoj, paprašo lenkų valdžios įsakymu demobilizuoti Želigowskio kariuomenę, kaip pirmas žingsnis prie plebiscito. Sapieha kategoriškai atsisakė, sakydama, jog lenkų valdžią negali priversti Želigowskį. Komisijos atyda buvo atkreipta į lenkų atsakymą Tautų Sąjungai, kuriame lenkai pažadėjo tiktai morale

paramą. Mes esame pažadėję pilniausią ir širdingiausią paramą.

Vasario 4 dieną mūsų užrubežinis nusistatymas buvo išdėstytas Steigiamame Seime ir užgirtas užsitikėjimo balsavimu.

Mūsų delegacija sugrįžo šianakt iš Varšavos Kaunan.

Yra pasitikima, kad Lietuvos klausimas bus svarstomas busimoje Londono konferencijoje.

Lietuvos Informacijų Biuras. Vasario 8, 1921.

PASIKESINIMAS NUVERTI TRIS VALDŽIAS.

PARYŽIUS, vasario 14 d. Čia esąs susektas sukalbis ir sugauti dokumentai, parodantieji, kad bolševikai yra pasirengę prie pasikėsinimo nuvertinti "buržuines" valdžias Prancuzijoje, Italijoje ir Ispanijoje. Nuvertimo momentu yra paskirta gegužio 1 diena 1921 m. Yra suareštuoti du Prancuzijos Steigiamosios Seimo nariai, kurie dirbo išvien su komunistais, kad nuvertus Prancuzijos valdžią.

Barcelonoje ir Milane suimti dokumentai parodo, kad suokalbis yra varomas artsyk trijose šalyse. Pinigai ateina per Amerikos finansinę įstaigą, kuri turi šakas Paryžiuje, Bertyne ir Vienoje.

ATEIVIUS SULAIKYS 12 DIENŲ.

Visi pasažieriai, kurie atvažiavo iš kitų portų į Bostoną bus sulaiykėti dvylikai dienų ir turės pereiti per utėlių išnaikinimo procesą. Tas yra daroma apsaugojimui Naujosios Anglijos nuo įvežimo tifaus ligos iš kitų kraštų. Tie, kurie turės paliudijimus, jog perėjo procesą, bus sulaiykėti tik kol išeis dvylikai dienų nuo proceso valandos, gi kuriuos "išutėlinės" čia, Bostone, tie turės potam išbuti visą 12 dienų neleidžiami į miestą.

Kadangi kvarantinoje nėra gana victos, kad užlaikyti visus pasažierius per 12 dienų, tad patys laivai, kuriuose pasažieriai atvažiavo, turės ilgiau palaukti porte, ir pasažieriai turės išgyventi laive savo 12 dienų.

Boston'o miesto valdžia pilnai sutinka su šiuo plenu, taip kad čion nebus tokių susikirtimų, koki įvyko New Yorke.

Boston'o kvarantinoje yra 1,00 lovų trečiosios klesos pasažieriams, 75 lovos kajutų pasažieriams ir 150 ligoninės lovų.

LENKŲ ANGLIES PAŽADAI.

Kaip žinia, lenkai nori užgrobti netik Lietuvą arba dalį Lietuvos, bet jie stengiasi atplėšti nuo Vokietijos Viršutinę Sileziją. Netrukus Silezijoje bus plebiscitas ir vietos gyventojai apsispręs, prie ko jie norės dėtis: prie lenkų, ar prie vokiečių. Abi pusės varo didelę agitaciją ir net kareivius traukia į Silezijos

pakraščius. Silezija yra labai turtinga anglim, kurios vokiečiai yra įtaisę dideles kasyklas. Kad lenkams yra prikaišiojama, jog jie nemokės ganėtinau daug anglies iškasti, jei Silezija teks jiems, tad Lenkijos kasyklų Bendrovė išsiuntinėjo Amerikai ir Alijantams telegramus su pasigirimais, kad, girdi, jei lenkams teks Sileziją, tai lenkai daugiau už vokiečius anglies pagamįsį. Jie dabar negalį daug anglies iškasti, nes pavydus vokiečiai neduoda jiems parako! Jie dabar galį vartoti tik tą paraką, kurį išskrapšto iš senų Austrijos patrankų.

VILNIUS, VILNIUS!

Trejus metus lietuviai atlaikė nepriklomybę ir atsigynė nuo visų priešų.

Liko paskutinis ir pavojingiausias priešas LENKAI. Nė pasisekus užimti visos Lietuvos, lenkai klatingai per savo generalą Želigowskį užėmė mūsų sostinę VILNIŲ ir VILNIAUS apielinkes.

Alijantai lenkus su lietuviais betaikindami, sumanė plebiscitą.

Lietuviai po ilgų pastangų ir derybų ant plebiscito turėjo sutinkti, bet tik šiomis sąlygomis: 1. Kad Alijantai prieš plebiscitą pripažintų Lietuvos nepriklomybę (de jure), bent kaip Latviją ir Estoniją pripažino.

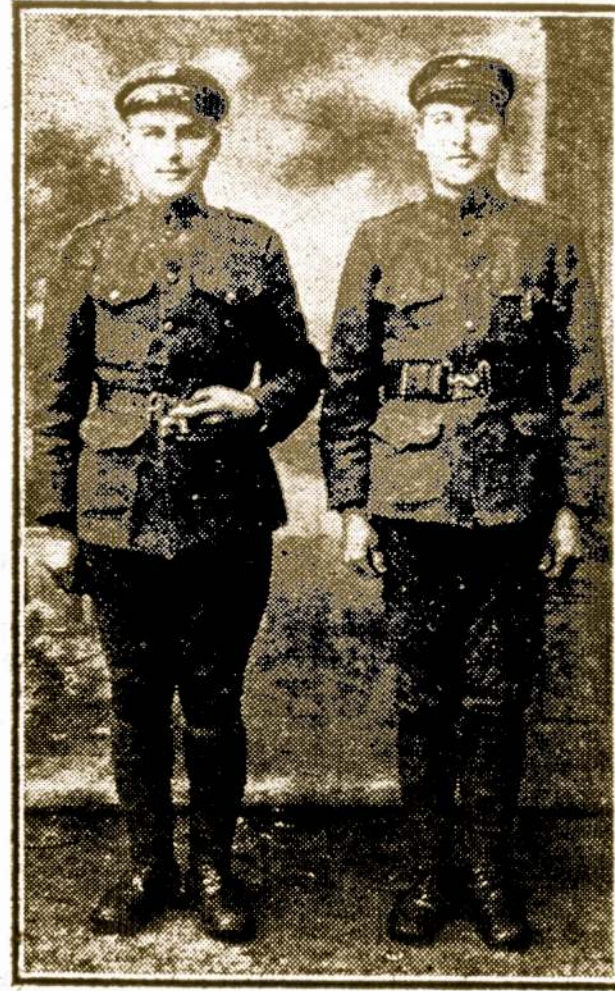
2. Kad Lenkai priimtų ir ant savęs atsakomybę, jei rusai-bolševikai ką turėtų prieš plebiscitą.

3. Kad lietuviai turėtų lygias sąlygas agitacijai plebiscito arejau, kaip, kad ir lenkai; kaa plebiscito areją valdytų ne lenkai, tik neutralė Aliantų pasiūsta kariuomenė.

Telegramos praneša, kad Lietuvių valdžia ir Aliantų Valstybės per Tautų Lygą plebiscito klausime jau susitaikė ir plebiscitas neužilgo įvyks. Kada ir kur išgirsime vėliau.

Lenkai prisibijo to plebiscito. Lietuvos žydai ir bialorosai matomais bus už Lietuvą. Želigowskis bando sušaukti lenkų seimą Vilniuje ir prijungti Vilnių prie Lenkijos. Lenkų seimas nerinktas, bet Želigowskio dekretais paskirtas. Del to "Seimo" Lenkija bijo sukiilimo Lietuvos rytų gyventojų ir lietuvių kariuomenės galimų atakų. Pilsudskis kreipėsi į Pranciją pagalbos. Prancija matomais atsisakė sudaryti militarę alianšą su nusibankrutėjusia Lenkija ir patarė Lenkijai toki alianšą daryti su Rumunija. Pilsudskis norėjo gauti francuzų pavelyjimą pulti Lietuvą, bet pritarimo vėl matomais negavo. Amerikietis korespondentas W. Williams praneša, kad Francijos oficialai pasakė Pilsudskui: jei Lenkija nori Aliantų prietelystės, tai ji turi pasmerkti Želigowskio avanturą ir sugrąžinti Vilnių Lietuvai. Lietuvos Atstovybės Paryžiuje sekretorius Dobužis mums telegrafuoja (4 d. vasario): Plebiscitas priimtas. Lietuva netrukus bus pripažinta. Dalykai gerėja. Reikia rengtis plebiscitui."

AMERIKIEČIAI! Atėjo ypatingos svarbos valanda. Ginkime savo sostinę! Vilnius ir Lietuvos rytų žemės plotai, miš-

KAZYS IR ANTANAS PRATAPAI.

Kuriuodu šiandie tarnauja Lietuvos kariuomenėje ir gina savo Tėvynę nuo užpuolikų.

ka, ežerai ir kiti turtai turi ir gali būti mūsų rankose. Pasirodiksime dar kartą susipratusiais Lietuvos piliečiais. Nuo balsavimo prigulės, kam tie plotai ir tie turtai teks: Lietuvai ar Lenkijai? Lietuvių tautos garbė ir interesas neleidžia dvių nuomonių: Lietuvos miestai ir žemės turi Lietuvai ir prigulėti. Lenkų agitatoriai mėgins gyventojus klaidinti melagystėmis, tylėti mes negalime. Prieš lenkų agitaciją, sudarykime dvigubai smarkesnę agitaciją. Šventam tikslui padėti jusų doleriais, amerikiečiais, atsvers mūsų netekusių vertės lenkiškų markių. Atlikime šį darbą umai, bet rupestingai ir vienybėje. Laimėjimui plebiscito reikalinga tuojaus nemažiau 50,000 dolerių pasiūsti Lietuvos Gynimo Komitetui. Tas komitetas žinos, kaip ir kas daryti.

Amerikoje turime bent 150 žymesnių lietuvių kolonijų su gyventojų skaitliumi apie 750,000 žmonių. Sulig skaitliaus gyvenančių lietuvių kolonijų galima paskirstyti į šešias grupes: 1-os grup. kol. surink. 2000 dol. 2-os " " " 1500 " 3-os " " " 1000 " 4-os " " " 500 " 5-os " " " 250 " 6-os " " " kiek išgali.

Draugijų atstovai kolonijose savo ekstra posėdžiuose arba masiniuose mitinguose nutarkite, prie katros kotegorijos kolonija priguli.

Jau nebetoli nepriklomygos Lietuvos laisvės šventė 16 d. vasario. Tegul bus ta diena Vilniaus ir Lietuvos rytų atvadavimo šventė. Tenelieka nei vienos kolonijos, nei vienos draugijos, nei vieno šiek tiek pasiturinčio lietuviu, kas tą dieną neatneštų savo ekstra posėdžiuose arba masiniuose mitinguose nutarkite, prie katros kotegorijos kolonija priguli.

Darban Amerikos Lietuviai! Lietuvos Misiija Amerikoje. Vasario 5 d., 1921 m. 162 W. 31st St., N. Y. City.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

Iš Vilniaus. Atvykusieji iš Vilniaus praneša, kad Vilnius paskutinėmis 1920 m. dienomis turėjęs daug baimės, kaip kad buvo vasarą prieš ateisiant bolševikams. Daug lenkų šeimynų išvažiuoją iš miesto, nes eina paskalos, kad bolševikai gali užimti Vilnių. Nelinksmos šventės!

— Valdžioje taip pat nėsą santarvės. Kaip rašo vienas lenkų laikraštis, vedėjas traukiąs į Kauną ir smerkiąs santykius su Varšava (?), kitas svarbus valdžios narys norįs susidėti tik su lenkais, o trečias principaliai federalistas (sąjungos šalininkas), o ištikrųjų — inkorporalistas (prijungimo šalininkas), tai yra ir tas ir kitas, arba nei tas nei kitas.

— Paašikėjo, kad į taip vadinamąjį "Vidurinės Lietuvos" Steigiamąjį Seimą renkant nei lietuviai, nei gudai, nei vokiečiai, nei žydai nedalyvaus. Taigi tas "Seimas" atstovaus tik lenkams.

— Tuo tarpu gyventojai moka po 800 markių pudui rugių, 17 m. svarui juodos ir 25 markės baltos duonos, o už cukrų 180 markių svarui. "Prekių pakaktų, kaip rašo laikraščiai, bet pirkėjų, kad ir šventės "maža". Matyt, "pirkty su mėsa, tik pinigų nėsą," anot lietuvių patarles. Vienos valdžios pastangos pagerinti maitinimą nuėjo niekais. Tik kooperatyvų nariai gavę per du mėnesiu po 6 lotus cukraus, tiek pat riebalų, truputį pupelių ir žuvies. Tai ir gyvenk žmogus, kad nori. O kooperatyvų narių nedaugiau, kaip 20% gyventojų.

— Rengiamasi rinkti į "Seimą", o tuo tarpu laukiama Varšavos seimo komisarų Račekvičiaus, kurio atvykimas turėsiąs daug reikšmės.

— Su lenkais padaryta prekybos sutartis, kurią "Vidurinė Lietuva" leidžia be muitų visas prekes vežti Lenkijon, o kaip bus vežamos prekės iš Lenkijos — nepasakyta. Tikriausia, kad tokių prekių visai nebus.

— Kaip praneša Vilniaus laikraščiai, darbininkai pareikalavę pakelti jiems uždarbio mokesnį. Valdžia atsakiusi. Dabar darbininkai vėl pakartoję savo reikalavimą, profesinių sąjungų centro biuro padedami. Jei jų nepatenkinsi, tai esą galima laukti streiko.

— Gyventojams nuraminti ir jų nuomonei pakelti lenkai čia griebiasi senųjų rusų caro išmėginimų priemonių. Pavyzdžiui, sustabdytas Lietuvos orientacijos lenkų laikraštis "Glos Litwy." Iš milicijos pašalinami visi milicionieriai gudai ir t. t. Pažymėdami tą Vilniaus valdžios veikimą, laikraščiai rašo: "Mes atsidurėme tokioje padėtyje, iš kurios nematyti išėjimo... Badas, šaltis, nedarbas ir kiti malonumai žada mums baisią ateitį."

— Žinoma, jei butų spaudos laisvė, tai ji rastų tinkamą išeitį ir nurodytu, be abejo, Kauną.

— Š. m. Sausio 10 d. prasidėjo suimtųjų lietuvių teismas. Tarp kaltinamųjų yra Vilniaus lietuvių gimnazijos direktorius M.

Biržiška, jo žmona Br. Biržiškienė ir keliolika lietuvių gimnazijos mokinių. Vilniaus gyventojų nuomone suimtieji visai nekalti ir juos teisiama, kad atkeršijus už peoviakus. Prasi-dėjus teismui į Vilnių dažnai ateina patarimų, kad su suimtaisiais lietuviams būtų pasielgta tai, kaip Kaune pasielgta su peoviakais.

— Ar nepraverstų mums suimti ir likusius 500 peoviakų, kurie nenuteisti, kad pamokius bent kiek "želigovskininkus" neliesti nekaltų žmonių.

— Paašikėjo, kad griežtai bus mobilizuojami vien 1898, 1899 ir 1900 metų vyrai. Del ėmimo 1896, 1894-tų ir 1895 metų dar gali būti atmainų. Kaip praneša iš Vilniaus, nuo lapkričio 26 d. iki gruodžio 1 d. pripažinta tinkamais kariuomenei 642 vyrai.

— Vilniuje truksta malkų, nes nėra iš kur ir kaip jų gauti.

— Popiežius atsiuntęs per kun. Liubianą 200,000 markių varggingiems Vilniaus vaikams padalyti.

— Siunčiamas iš Varšavos prekes Vilniui kariuomenė rekvizuoja savo naudai.

Iš Vilniaus srities. Švenčionių apskr. gyventojai neiškęsdami lenkų jungo, ėmė griebtis ginklo ir sudarydami partizanų būrius, pulti lenkus. Š. m. 8 d. vietinis partizanų būrys puolė lenkus Rinkmenyse. Lenkai tuo pasinaudoję paskelbė, kad tai būtų mūsų šauliai.

Lenkai — žveris. Alytaus valdžios įstaigos nuolat gauną skundų iš lenkų užimtųjų Lietuvos vietų. Pavyzdžiui iš v. valsčiaus M., sodžiaus nepratusią rašyti ranka, bet suprantamais žodžiais, rašo, kad "pr. m. lapkričio 30 d. jų sodžių užpuolė lenkai ir paėmė viską, ką tik galėjo. Ko negalėjo paimti, tai sudėgimo arba pagadino. Jiėskodami pinigų visai pakinko gyventojus, pav. Motiejų L. kruvinai sumušė ir išdurė akis; pasukui suvarė to paties ukininko vaikus į trobą ir ėmė per sienas šaudyti, tik laimė, kad jiems tik kurpeles peršovė, vaikai gi likę gyvi. Mušta visi — ir moterys ir vaikai. Vaikams, klausiant, kur pinigai, išsukinėta pirštai. Vincuką K. vedę sušaudyti ir mušdami kalbėjo, pažink lenkų "syla." Pusės metų vaiką išmėtė pro langą. Vladuką mušę pusę valandos, o paskui įkišę šautuvo galą gerklėn, sakydami: "Geriau nebus lietuvis, nes kai kitą kart ateisime, tai netik jusų trobas, bet ir tą vietą sudėginsime, kur jus lietuviai, gyvenate." Petruį B., nuvilkdami kailinius išsukė dešinę ranką. Joną V. ir jo žmoną paliko pusgyvius. Eugenium M. peršovė revolveriu dešinę ranką ir sulaužė kairę koją. (Greitai nuo žaizdų mirė apskričio ligoninėje). Pabaigę tą darbą, ir išvažiuodami iš sodžiaus, suvarė vienon vieton visus vyrus, sustatė eilėn ir jodami kiekvieną mušė, tai kardu, tai šautuvo buožė, tai negaika.

"Viskas tiesa, kas čia parašyta" — baigia skundą ir šaukia — šaukiamės stipresnių pagalbos, kas esate žmonės, padėkite mums."

Toliau eina gyventojų parašai. (Seka ant 8 pusl.).

A.L.T.S. Reikalai.

NAUJI NARIAI ISTOJO Į A. L. T. SANDARĄ.

Prie 11 kp., Waterbury, Conn.:
Jurgis Misiunas.

Prie 34 kp., Dayton, Ohio.:
Juozas Stonie, Al. Lokoševičia.

Prie 59 kp., Thompsonville,
Conn.:

Leonardas Juškevičius.
Prie 67 kp., Amsterdam, N.Y.:
Jurgis Šviөгzda.

— NAUJA KUOPA.

Pereitą savaitę, pasidarbuojant gerb. J. A. Karsokui, Cliffside, N. J., sutverta nauja A. L. T. Sandaros 45-ta kuopa, kuri tulas laikas atgal yra gyvavus, bet paskutiniiais laikais buvo suspenduota ir ištraukta iš centro knygy. Prie šios kuopos, naujai stojančios į sandariečių eiles prisirašė ir už visus metus užsimokėjo sekanti piliečiai: Pranas Gričius, Jurgis Kerbelis, Antanas Pateckas, Juozas Karsokas, Jurgis Karsokas. Kadangi prie šios naujai atgimios kuopos stoji į veikimą gan veiklus ir energingi tėvynainiai, tai pilnai pasitikime, jog jie labai daug pagelbės sandariečių veikimui link Lietuvos laisvės ir tuomi praklinu veikimu išbuvo savo kuopą narių skaitliumi, pralenkdamis kitas kuopas. Taigi varde A. L. T. Sandaros šiuo metu sveikinu 45-tą kuopą, linkėdamas geriausių pasekmių ir pilnai pasitikiu jusų dideliu veikimu ateityje.

K. J. PAULASKAS,

A. L. T. Sandaros sekr.-adm.

Iš A.L.T.S. Kp. Veikimo.

LAWRENCE, MASS.

Matant kitų miestų sandariečių veikimą, net linksma ir mums, kad platinasi tos mintys, kurių jau senai buvo laukiama, ypač nuo mus jaunuomenės, kuri širdyse dega nauji idealai, nauja dvasia.

Pas mus 12 kuopa yra susitvėrus nuo Sandaros užgimimo, esmu jos pirmas veik narys ir gavau progą patirti iš vietinių Sandaros narių. Narių daugiausia prisirašo prie kuopos per agitatyviškas prakalbas. Daugiau yra pramonikai, senesni veikėjai arba šiaip tykus žmogeliai. Prisirašyti prie Sandaros užsimokant 25 c. ir gaut savaitinį laikraštį, tai dar nereiškia, kad esi sandarietis. Bet reikia žinoti, kodėl rašaisi ir kokį darbą turim dirbti, ypatingai tas svarbiausia, kad eiti į mėnesinius susirinkimus. Kiekvienas sandarietis turi būti tvirtas Lietuvos pamatų užtėrėjas ir smerkėjas Lietuvos priešų. Aš žinau, kad mus kuopoje yra keletas kvoterinių narių. Žinoma, iš tokių narių nieko negalim tikėtis naudingo. Pastodamas bent draugijos nariu, turi tos draugijos dirbti naudingą, vaisingą darbą. Pavyzdys mums kasdien matosi akyse: dirbsi, dirbtuvėje, krautuvėje — turim savo užduotį darbą atlikti taip tinkamai, kaip yra reikalaujama, o jei neatliekame, tai ką daro?

Taigi, vyručiai, veikit nežiurėdami pro petį, kad kas mums padėtų dirbti. Lankym susirinkimus, rengkime teatrus, koncertus, prelekcijas, prakalbas, gegužines ir t. t. Todėl, gerbiamieji ateityje pasirupinkite ateiti kiekvieną mėnesinį meetingą. Susirinkimai buna kiekvieno mėnesio pirmą nedėdienį, 2 val. po pietų, 101 Oak St.

Pirm. J. Žukauskas.

NAUGATUCK IR UNION CITY, CONN.

Iš Sandariečių Veikimo.

A. L. T. Sandaros 57 kuopa lošė sausio 30 d., 1921 veikalą: "Grafas, Kaimiečio Bernu", 6 akty, su dainomis ir šokiais. Pertraukose, kolei pertaisė scenerijas, buvo sakomos eilės. Pirmas eiles pasakė mažutė mergaitė Alena Norvaišutė apie Lietuvos vargus. Trečiam akte deklamavo J. Litvinas apie lietuvių priešus, o ketvirtam akte A. Duobukas apie dabartinį Lietuvos padėjimą. Penktam akte padainavo Ona Martienaitienė ir J. Tamušauskas: "O Simuk, Simuk Mylėk Mane" — tai publika buvo labai užganėdinta.

Publikos mažai atsilankė, nes buvo labai prastos oras, lietus lijo visą vakarą, daugumas galėjėjos, kad negalėjo ateiti. Aktoriai yra iš mūsų kolonijos, labai puikiai atliko roles.

Publikoje buvo labai ramu, ne taip kaip kada buvo pereitais metais per kitų organizacijų lošimus, kad žmonės nerimavo.

Broliai lietuviai, nepamirškite daugiau mūsų, kada sandariečiai bus parengę kokį nors vakarėlį, tai atsilankykite, ir busite pilnai užganėdinti.

Sandarietis.

BALTIMORE, MD.

Sausio 27 d. buvo laikytas A. L. T. S. 5-tos kuopos susirinkimas. Buvo skaitytas laiškas nuo bendro Baltimorės lietuvių komiteto, kuriame prašoma, kad kuopa padarytų pagal savo išgalę auką Lietuvos gynimo reikalams, ir pridutuotų prakalbų laike, sausio 30 d.

Toliau tapo išklaustas raportas fėrų rengimo komisijos. Iš raporto pasirodė, kad pelno kuopai buvo labai mažai, vos apie 30 dol. Priežastys: viena, kad jau seniai viešpatauja Baltimorėje didelė nedarbė, o antra, tai kad tą pačią dieną buvo ir kitas balius.

Priejus prie klausimo Sandaros skolų, likosi paskirta 20 dol. Taip pat paskirta 10 dol. ir Lietuvos Gynimo Komitetui. Prie tam da nariai sudėjo 10 dol. ir likosi sudaryta kuopos varde 20 dol., arba, kitaip sakant, kuopa nupirko du šautuvu, kurie bus panaudoti Žulikovskio išvijimui iš Lietuvos.

Šis kuopos susirinkimas buvo labai neskaitlingas ir per tai niekas nebuvo tarta tolimesniam kuopos veikimui. Kuopa labai apgailestavo gerb. M. J. Damijonaičio pasitraukimą nuo Sandaros sekretoriaus ir administratoriaus vietos. Ir sveikina naują sekretorių ir administratorių, gerb. K. J. Paulauską. Pasitikime, kad naujasis taipgi pasidarbuos mus garbingos organizacijos labui ir jos gerovei.

Sekantis kuopos susirinkimas bus vasario 25-tą d., 7:30 v. vakare, Atletų klubo kambaryuose 539 Columbia Ave. Nepamirškite visi ateiti ir naujų atsiveisti. Taipgi katrų mokestis jau yra užvilktos, ateikite ir užsimokėkite.

P. Jaras.

ROCHESTER, N. Y.

Domai Sandariečių ir jos Rėmėjams.

Budami nariai organizuotos partijos, negana, kad mes laikomės principų demokratybės ir tautybės savistovumo, bet privalome pasirupinti, kaip tie siekiai praplėsti tarpe savųjų. Kam-gi mes turime savo organą laikraštį "Sandarą"? Tai tik per spaudos žodį mes tegalime įiepyti savo liaudžiai mūsų teisingus dėsnius prie ko mes einame.

Daugelis tautininkų pasivadino bepartyviais. Todėl aš neklaidamas pavadysiu tuos visus, kad jie yra gaudantieji vėją arba gyvuojanti svetimę protu. Nes neorganizuota grupa niekam yra tikus, todėl ir naudos iš jų nėra nei žmonijai, nei tautai. Kada šiandien Lietuvos respublika gyvuoja prisikėlus ir po žiaurių priešų letenos, kur per šimtmečius mūsų tauta nematė šviesos spindulio. Todėl budėkime ir budavokime per savo apsi-briežtą principą. Didindami savo organizaciją didsime ir spēką nepaduodami vadelių klerikalams, nuo kitų grėšia laisvei smugis, o "šlėktom" gyvybė. Todėl visi sandariečiai ir šiaip rėmėjai, atsilankykite į A. L. T. S. 21 kp. susirinkimą Vasario 20 dieną, nedėlioį, 4 val. po pietų, 551 Joseph Ave., ant 3-čių lubų.

P. Petronis.

WEST LYNN, MASS.

Sandariečių Draugiškas Vakarėlis.

Sausio 30 d. vietinė A. L. T. Sandaros 40 kuopa buvo surengus lietuvių salėje draugišką vakarėlį. Šiame vakarėlyje dalyvavo daug jaunimo, taipgi vietiniai Sandaros prietėliai bei simpatiškesni lietuviai. Apart to buvo svečių ir iš kitų miestų, kaip va: 22 kuop. Newton Upper Falls, Mass ir 7 kuop. So. Boston, Mass.

Vakarienės laike buvo sutaisytas programėlis, kuris susidėjo iš muzikos, dainų ir prakalbų. Vakarą vedėjas K. Sirbikas atidarydamas vakarėlio programą paaishkino kelias žodžias, kas reingia šį vakarėlį ir iš eilės perstatė kalbėtojus. Kalbėjo L. Borysas, K. Praytis, F. žuris ir "Sandaros" administratorius K. J. Paulauskas. Visi kalbėtojai išreiškė padėką vietiniai Sandaros kuopai už tokį dailų surengtą vakarėlį. Toliau sekė dainos. Dainavo: duetas M. Biekša su S. Puta, solo dainavo Ona Uždaviniūtė, O. Grinkiuūtė ir M. Biekša. Visiems akompanavo J. Varaitis. Klimų Algirdas pasakė eiles, paskui dvi sesutės, pp. Borysiutės, — viena grojo smuika, kita palydėjo pianu. "Birutės Choras" sudainavo porą dainelių po vadovyste p. A. Grzegorzewsky (turbūt lietuviškai išsitaria Grigas ar Grigaitis, bet kadangi Chelsea lenkų bažnyčioje vargoninkauja, tai iš Grigo - Grigaičio pastojų Grzegorzewsky). Programui užibaigus buvo žaidimai, visoki žaislai iki vėlybai nakties. Už šį puikų surengtą vakarėlį turui ištarti didelę padėką poniai Genuprauskienei, kuri sutaisė namie visus valgius, kuriais buvo stalai papuošti. Taipgi ačiu ir p. A. Geniprauskui, kuris aukojų penkis dolerius surengimui šio vakarėlio. Ačiu ir poniai Klimavičienei, kuri prigėlbėjo sutaisyti valgių ir pagražinti stalus. Per šį vakarėlį kuopos raštininkas prirašė kelis naujus narius prie Sandaros kuopos, šiuos: Pil. M. Kairevičius, Anelė Jarmalavičiūtė ir V. Valkevičius. Kiti prisizadėjo ateiti į susirinkimą ir prisirašyti.

Bijunėlis.

DETROIT, MICH.

A. L. T. S. 29 kp. statė scenoje "Gudri Našlė" vasario 5 d., š. m., I. A. S. svėtainėje prie 24 St. Aktoriai savo užduotį atliko pagirtinai ir publika apdovanojo juos aplodismentais. Publikos atsilankė daugias, kiek buvo tikėtasi nežiurint to, kad tą patį vakarą buvo rengiami vakarai klerikalų ir bolševikų, su tikslu pakenkti sandariečiams. Bet pasikeitimai nuėjo niekais, nes visuomenė žino, kad sandariečiai atlieka savo užduotį, ką žada, tai vis išpildo.

Kaip girdėjau, nuo šio vakaro liks pelno kelios dešimtys dolerių. Vandan A. L. T. S. 29 kp.

tariu "ačiu" aktoriams ir darbininkams, kurie su pasišventimu dirbo, taipgi publikai už tokį skaitlingą atsilankymą. O mes sandariečiai stengsimės ateityje daugiau tokių vakarų surengti.

Retai kada pasirodo kokia žinutė "Sandaroje" iš mūsų kolonijos. Gal kas mano, kad pas mus viskas gerai einas ir vienybėje sutinkame? Tas netiesa: Turim visokių paukščių net ir pasižymėjusių, todėl bus neprošolį paminėti nors trumpais žodžiais.

Nekartą man teko nueiti į bažnyčią ir išgirsti visokiais budais gąždinamus parapijonus. O už vis tada paleidžia savo šventą pamokslą, kad išgirsta atvažiauvus kokį nors kalbėtoją: tada stačiai apskelbia boikotą. Ne taip seniai buvo šaukiamas F. J. Bagočius su prakaibomis į Detroitą, kad parinkus daugiau aukų šauliams, ir kad pardavus daugi u bonų. Musų klebonas, išgirdęs, kuo nesuplėšė bažnyčios. Nors ir neminėjo kalbėtojo vardo, bet šlykščių žodžių nesigailėjo. Ant galo apskelbė boikotą visiems tiems, katrie nešoka pagal kemėšinės muzikos.

Čia galima suprasti, kokias motyvais vadovaujasi taip elgdami mūsų dvasiškija, ir nesunku yra įspėti, kad jiems nerupi Lietuvos laisvė, bet jiems daugiaus rupi "polska wiara" ir Varšavos politika, ką parodo šitai dar tas faktas: Nuo demonstracijos pasiliko visų draugijų atstovai, buvo manyta nepanaikinti tų atstovų, bet sustvirtinti dar dikčiau ir pradėti veikimą — rinkti aukas šauliams, priešus reikalui atlikti visus reikalus politikoje ir t. t. Tuom tikslu buvo šaukiamas susirinkimas, kad padarius plianus tolimesnui veikimui. Suėjom į minėtą susirinkimą, kun. Kemėšis atidarė susirinkimą. Tarp kitų padarė vieną sumanymą, K. Šnolis: "kad tas komitetas būtų pakeistas apsigynimo ir bendrai rinkti šauliams aukas apsigynimui nuo proša-panų." Kun. Kemėšis su savo pasekėjais užreikšė, kad negalį vienybėje dirbti, nes, girdi, "Tautos Fondas pranyksias," kas reiškia, kad del T. F. tpražuna visa Lietuva! Mat kaip klerikalai kovoja už Lietuvos Laisvę! Dar drįsta skelbti vienybę ir meilę! Reikėtų katalikiškai visuomenei susiprasti ir priversti savo vadus pildyti visuomenės norus.

Negana to, mūsų bolševikai, arba išgamos seka klerikalų pėdomis. Vasario 6 d. buvo S. L. A. 21 kp. susirinkimas. Buvo skaitytas laiškas nuo vietinės L. P. Bonų stoties, kad išrinktų saleto atstovus sudarymui nauj s stoties. Bolševikai paleido savo visą gerklę, kad nereikia. Manėm, kad negalės atsiekti to atsisaukimo, bet kad leidom per balsavimą, pasirodė, kad 25 balsai už, o 8 prieš, kas reiškia, kad mūsų išgamos visada ir visur yra mažumoje. Butų laikas išsigydyti iš tos protiškos ligos ir tapti protingais vyrais ir stoti į pagelbą savo broliams, kurie nesigaili savo gyvasties paaukuoti už Lietuvos laisvę.

Garždiškis.

KLAIIDOS PATAISYMAS.

Gerb. Redakcija:— Bukite malonus pataisyti klaidą Komiteto Vilniaus Atvadavimui Remti atskaitoje, kuri per neapsižiurėjimą įvyko. Atskaitos antgalvyje sakoma: Atskaita Komiteto Vilniaus Atvadavimui Remti už gruodžio mėnesį, o turi būti: Atskaita Komiteto Vilniaus Atvadavimui Remti už SAUSIO mėnesį. Taigi talpindami atskaitą savo laikraštėje bukit taip geri pataisyti, vietoje gruodžio įdėkite sausį.

Su augšta pagarba,

M. L. Vasiliauskas.

Kadangi atskaita jau buvo atspausdinta, kad šis laiškas atėjo, tad talpiname patį laiška, kurs pataisys klaidą.

Korespondencija, tilpusi "Sandaros" No. 4 ant 6-to puslapio, užvardinta Worcester, privalo turėti antgalvį MONTELLO, MASS. Red.

T.M.D. Reikalai.

T. M. D. NARIAMS.

Man teko girdėti tulus T. M. D. narius išmetinėjant, kam mane rinko T. M. D. prezidentu, sakydami, aš esąs priešingas T. M. D.

Gerbiamieji T.M.D. nariai! Jei aš ką seniau rašiau apie T. M. D., tai būvau atkreipęs TMD. narių atydą, ištraukti TMD. iš politikierių vadelių, tas viskas. Kaip aš arba kas kitas gali ką blogą daryti tokiai draugijai, kaip T. M. Draugija? Juk TMD. yra ramstis, ant kurio netik mūsų Tėvynė Lietuva yra ir turėtų būti tvierama, bet ir visas pasaulis! Tai yra, ant mokslo ir demokratybės pamatų, ir kol to žmonija nepasieks, kol žmonija neapsišvies, tol bus varoma žmogų gūždytė, vargas ir badas, kaip kad keletas metų atgal buvo ir dar nepasibaigė ir nežinia, kada tam bus galas? Kas mūsų Tėvynę Lietuvą šiandien kankina? Ar ne tamsūs lenkų "ponai"? Duok tiems žmonėms apšvietimą, ar misijai, kad tie žmonės klausytų tokių žulikovskių? Ar mislijai, kad anie eitų mūsų brolių ir sesučių lietuvių Lietuvoje kraują lieti ir savo galvas neštų gulydyti, už kokių ten dvarininkų reikalus ir gerovę? Ne, brolau! Duok žmonėms apšvietimą, duok suprasti, kad jis yra žmogus, tai jis supras, kad ir kitas yra žmogus ir neis kitų skersti ir kraują lieti. Žinodamas, kad jam kaip paprastam žmogui, jokios naudos nėra, bet vietoje naudos, tai dar atneša didžiausį skurdą, vargą ir badą. Ir tie žmogeliai jokiū būdu neitų kariauti del kokių ten ponų - dvarininkų ar kitų išnaudotojų. Taigi, TMD. yra tarp lietuvių, kuri stovi principu platininti mokslą ir demokratybę tarp lietuvių.

Yra ir kitų panašių tarp mūsų draugijų, kurios raštus, knygas leidžia, bet visos kitos Lietuvos reikalais, Lietuvos kultura, Lietuvos literatura nesirupina. Tik vienų - viena TMD. yra atsidavus mūsų reikalams, mūsų apšvietai. Tiesa, mūsų TMD. per paskutinius metus, ją valdant politikieriams nupuolė, ji savo veikimo neparodė ir už tai narių skaičius sumažėjo. Kad vertėjo būti mūsų T. M. Draugijoje keletas desėtkų tukstančių narių, desėtkas tukstančių kasoj pinigų ir vietoj vienos kitos knygelės išleidimo per metus, butų išleistų kelesdesimtis, na ir ir kokią milžinišką naudą but atneš mūsų žmonėms! Bet tas pirmiaus nerupėta. Žodžiu sakant pradėta buvo TMD. narius skirstyti į grupes ir partijas ir štai kokis iš to rezultatas? T.M.D. nupuldė ir tada rankas sau pakratė ir žinokitės. Juk dar senas laikas, kaip Philadelphiajos T. M. D. Seimas buvo, kur man pačiam teko girdėti bekalbant, girdi: "pastatėm ant savo ir gana!" Nežiurint, ar tas bus draugijai naudinga ar ne, bile ant savo pastatė. Taigi jei tokia politika buvo varoma, tai kaip draugija gali bujoti?

Taigi gerbiami T. M. D. nariai! Dabar TMD. visiems nariams yra vietos, niekas jų neskirstys į jokias partijas, nei grupes, ir jei kur ką pamatysite, T. M. D. Centro Valdyba negerai daro tuoj patėmykit, kritikuokit bile teisinga ir švari kritika, visados bus priimta ir kas reik pataisyti, tik bandykime veikti kiek kas galima. Nes T. M. Draugija, jei kada buvo reikalinga, tai dabar dar reikalingesnė, nes dabar Lietuvoje tusk-

tančiai visokių mokyklų atsidarė ir vis dar daugiau yra rengiama atidaryti. Tukstančiai Lietuvos jaunimo nori mokytis, o trukumas rankvedžių begalinis! Taipgi Lietuvos jaunimas tarnaujantis Lietuvos kariuomenėje, šaukiasi į mus Amerikos lietuvius, kad prisijustumė knygy. Tiesa, pereitais T. M. D. Seimas puikiausį darbą atliko, nutardamas pasiųsti pusę T. M. D. knygy, ir Lietuvos Misija apsiėmė savo lėšomis tas knygas Lietuvos kariuomenei pasiųsti. Taigi gerbiami TMD. nariai, ar mums nesmagu, kad mes galime sušelpiti knygomis tuos Lietuvos jaunuolius, kurie taip trokšta mokytis, nors ir apkausose arba sniege gulėdami, šaltį ir alkį kentėdami ir saugodami Lietuvos laisvę nuo visokių žulikovskių ir kitų plėšikų.

Gerbiami TMD. nariai, bandykime kiek galėdami tvirti ir drutinti TMD. organizaciją, bandykime kalbinti kiek galima, kad žmonės rašytų į TMD., nes ko daugiau prigulės, to daugiau bus pinigų, to daugiau galėsime išleisti knygy. Daugias bus patiems naudos ir visiems Lietuvos žmonėms.

Jusų Fr. Živatkauskas,

T. M. D. prez.

Išpuđžiai Bevažinėjant po Mažąją Lietuvą.

Mažosios Lietuvos senovės ru-bežiai buvo jurės visu pakraščiu nuo upes Vislos (Vystula) iki Torno (Thorn); nuo Torno trumpu bėgiu upės Bugos tiesiai iki Brasta Lietuvos (Brest Litovsk). Senuose amžiuose šis visas kraštas buvo Lietuva, bet kuomet kryžieviai užpuolė Lietuvą, degindami kaimus, vyrus išžudydami, moterims krutis apipiaustydami ir t. t., tada Lietuva pamatė, kad ne visiems kryžieviams rupi krikščionybės platinimas, kad daugumas prie jų yra prisidėję kaip plėšikai. Tada lietuviai soko ginties, ir didžiausia kova buvo ties Tornu, ir kuomet kryžieviai pergalejo, tai įsilaužė į Lietuvos sritį, kur šiandien yra Tornas, nuo to amžiaus pavadino vartais įsigrovimo į Lietuvą. Tą patį reiskia vokiškoje kalboje žodis Teiskia. Dabar-gi nuo upės Vislos iki Nemuno yra mažumėnė kalbančių lietuviškai. Apie Mozurų ežerų veik-viskas sulenkinta. Mat po kryžievių įsigrovimo tą apylinkę lenkininkai turėjo sugriebę į savo rankas, ir užtai privale iš lenkiškumo. Nors čionais didumėnė lenkiškai kalba, bet visgi pobudžiai lietuviški, ir lietuviškai kalbančių yra, taipgi ir vokiškai. Apie patį Torną nėra lietuviškai kalbančių, ir labai mažai lietuviškai kalbančių visoj srityje apie Karaliaučių. Bet apie Įsrutį, Labgavą, Tilžę dar gana yra kalbančių lietuviškai. Apie Stalupėnus ir Gumbinę yra gana daug vokiško elemento. Mat čion vokiečiai bandė išpirkinėti žemes iš lietuvių, tai yra valdiškai buvo varoma kolonizacija.

Po tą visą šalį bevažinėjant matyti, kad žmonių pavardės ir stočių vardai lietuviški, tik galunės nusukta ant vokiško pavyzdžio: iš Kuršaičių Kurschat, iš Bajoro — Bajorat, iš Vanago — Wanagat ir t. t. Bet kiek man teko patirti, tai visa dalis, nuo Lenkų koridoriaus su miestu Torn, Karaliaučium ir kitais visais didžiuomoje sutinka dėties prie Lietuvos, sakydami: tas nieko, kad mes nemokam lietuviškai, bet mes esam lietuviškos kilmės; tarpe mus primaišyta vokiškos kilmės apie 15-20 nuosimčių. Nors diduma sutinka susirišti su Lietuva, bet Lietuvos valdžia nepageidauja tokios didelės srities, apie su 2 milijono (Tąsa ant 7 pusl.).

Eikime Sparčiau Prie Tikslų

A. B. STRIMAITIS.

(Tąsa).

Kuomet kalbame apie kultūrą, negalime apsilenkti su ekonominiu klausimu, tad lai bus atleista, jei, sutrumpinimui laiko, kalbėsime abelnai kultūros ir ekonomijos klausimuose.

Kiek mes ko likšiolei kultūros darbe atlikome? Išleidome keletą stambesnių literatūros veikalų, šiaip taip leidžiamia sąvaitinį laikraštį "SANDARĄ", išspausdinome keletą brošiūrėlių, tai veik ir viskas čion Amerikoje. O Lietuvoje kiek naudos padarėm? nė už adatos dygsnio. Tuos, kuriuos išleidome veikalus apribuotame skaitliu egz., ar pasirūpinome bent tuos tinkamai tarpe žmonių paskleist? Rodos administracija patvirtins tuos tikrinimus, kad veik visi leidiniai guli skryniose apkalti, neneša nė kultūrinio, nė materialio pelno. "ZMOGAUS PAREIGOS", knyga reikalinga kiekvienam žmogui perskaityti, lik šiam laikui turėjo būti išleista keliose laidose, o tuom tarpu pora tukstančių kopijų svetui paskleista. Kiekvienas gauname savo organą, "SANDARĄ", bet ar visi tą laikratį perskaitome?

Taigi paėmus domos nors ir tuos faktus nemanome, kad bent vienas išsizuotume, kad kas mums pasakytų "kultūrinimo si darbą pradėkime patys nuo savęs, ir laipsniškai eikime pirmyn". Taip, jeigu paranginti eitime laipsniškai pirmyn, tuomet mūsų organizacijoje pasibrieži tikslai, bent iš dalies, būtų gyveniman vykunami, nepasilikytų vien tik ant popieros, pritrauktumėm prie savęs priaugančią jaunuomenę, ir minios pradėtų glaustis prie mus.

Koki Kultūros Darbai Mums yra Prieinami.

Politinis ir ekonominis klausimas, skleidimas tam tikros literatūros, rėmimas mokslinių paskaitų įvairiose tėmose apie naujai besikuriančią Lietuvos demokratiškąją valdžią; kaip, koku būdu privalo būti tvarkoma? kaip ir per ką mes privalome būti valdomi? ar galime patys tikamai valdytis? kas užstojo už mūsų reikalus? kas yra mūsų priešai? kaip turi būti dalinama, valdoma ir dirbama žemė? kas privalo būti savininkais girių, ežerų, upių? kas turi valdyti paštą, geležinkelius, telefonus, telegrafus, laivus, aeroplanus? kaip, koku būdu turi būti tvarkomi miestai, bažnytkiemiai, kaimai, apskrėčiai? kaip privalo būti prižiūromos apsaugos įstaigos, finansiniai centrai, bankai, izdinės, bendrovės, korporacijos? supažindinimas su dabartinėmis įvairiomis įstaigomis, sveika kritika, pakeitimas, pagerinimas, papildymas per tam tinkamus nurodymus.

Naujai besikuriančioje valstybėje šimtai įvairių naujų klausimų iškylo, kuriuos reikalinga gildinti, kad patapus gerais piliečiais, tinkamais pagalbai atsištatydinime mūsų per amžius alinamai šaliai. Per ištisą žiemos sezoną galima labai daug kultūrinio darbo atlikti. Jeigu tik po vieną paskaitą kas sąvaitę parengtumėm, ištisai per visas Suvienytas Valstijas, kur yra apsigyvenusių mūsų brolių, tai tik bėgyje vieno sezono padarytumėm tokią pažangą, kad ir nepajustumėm, kaip mūsų "SANDARA" skaitliumi narių pasidvigubino, nes apart mokslinių paskaitų, pačių vietinių kuopų nariai pasistengtų parupinti - parašyti tam tinkamus referatus, kuriais būtų aiškinama nauda prisidėjimo prie mūsų organizacijos...

Taip bedirbdami išstobulintumėm daug jaunuomenės, per juos pasiektumėm ir pačią Lietuvą, nes, žinome, kad dabar daugelis keliauja į Lietuvą, tai kuomet jis čion begyvendamas būtų susipažinęs su įvairiais klausimais, tai grįžęs Lietuvos būtų daug naudingesnis Lietuvai, negu

daugelis per ištisą laiką gyvenusių Lietuvoje, nes šioje šalyje pagyvenęs keletą ar kelioliką metų, žmogus persiima kitokia dvasia, prisiziūrėjęs viso ko įvairaus, prisiklausęs kad ir svetimios kultūros, gali būti daug naudingesnis savo šaliai. Mūsų broliai Lietuvoje dar nesupranta laisvės, nes jie niekuomet negyveno laisvesnėje šalyj, visą amžių nešė juodosios caro valdžios jungą, be knuto ir dabar dar prie valstybinių darbų patys nekimba. Kiekvienas, kad Lietuvon nukeliavo, rašo arba pargrįžęs pasakoja, kad pas lietuvius Lietuvoje pirmoje vietoje pastebima stoka iniciatyvos. Žmonės darbštūs, bet sumanumo stoka. Tad mūsų šventą pareigą išlavinti ir ko daugiausia išsiųsti gabių su iniciatyva lietuvių.

Žinom, kad šalyje gerbuvis priklauso ne nuo valdžios, bet nuo darbštumo ir sumanumo pačių žmonių. Jeigu valdžia bus ir sumaningiausia, o piliečiai valdžios budavojamus ar jau pabudavotus, darbus stengsis įvairiais budais griauti, naikinti, tai tuojaus pasidarys didelis persiskyrimas tarp žmonių ir valdžios, valdžia turės, pastatyti sargybas, kad jos darbus nenaikintų, už prasikaltimus turės bausti. Pabrieždamas šitą pastabą turiu omenyje vieną faktą iš pasielgimo mūsų kaimiečių Lietuvoje.

Kuomet vokiečiai atstumė rusus iš Lietuvos, tai pradėjo užvesti savotišką tvarką Lietuvoje. Nemažai pristatė mažesnių dirbtuvių įvairiose vietose, ištaisė vieškelius, kur reikiant pastatė ir tiltus per upes, pakelias kaip kur nusodino jaunais medeliais, žodiu sakant, darė viską savotiškai. Bet apleidus jiems Lietuvą, ištraukus jų sargybą, Lietuvos piliečiai tą viską kaip mokėdami pradėjo naikinti. Šalip kelių medelius, vietoj prižiūrėti, kad augtų, tarpų, išnaikino, tiltus vietomis nuplėšė, po rastą išsinešiojo. Ot tas gyvai liudyja, kad pas mus žmones Lietuvoje yra išisenėjęs jausmas, kad tas, ką valdžia padaro, kad ir naudingiausio jiems patiems, tai ne jų, tai valdžios, ir kas tik yra valdžios, tas yra nepakenčiamas, reikia naikinti. Toks išisenėjęs jausmas yra klaidingas. Reikalinga kultūrinti toki žmonės. Taigi mūsų amerikietis lietuvis to jau netoleruotų, o ypatingai, kuris būtų pilnai susipažinęs su pilietybės klausimu.

Kur Gauti Tam Tinkamas Paskaitas?

Paskaitos, kurias vadiname moksliskomis paskaitomis, turėtų būtų tikslingai parašytos, pirtaiktos prie mūsų partijos programo. Turėtų būti peržiūromos ir patikrintos vyriausio partijos literatiškojo komiteto ir tik tuomet leistos prieš publiką skaityti. Partijoje turi būti nusistatymas, ko mes privalome siekti. Tą nusistatymą jau turime, tai mūsų partijos programos, tik reikalinga, kad tas programos nebūtų iškraipomas, kad visuomet minios būtų vienaip mūsų tiklai suprantami, kad nebūtų dviprasmių pareiškimų. Todėl ir reikalinga, kad visokie raštai būtų pritaikomi prie partijos programo.

Kur mes galime gauti tokių tinkamų paskaitų bent po vieną sąvaitę visam sezonui? Juk reikės apie dvylika ar penkiolika paskaitų. Kad paskaitos būtų tikslingai parašytos, kad tiktų čion Amerikoje, ir atsakytų jų dvasia Lietuvoje, tai kaip pirmiau minėjome mūsų darbai turėtų būti suderinami su Lietuvoje gyvenančiomis partijomis, per kurias galėtumėm prieiti į Lietuvos liaudį. Galime pasitikėti, kad atsiras ne vienas Lietuvoje rašytojas, kurs pateiks mums pageidaujamas paskaitas. Tik pirm atspausdinimo, kaip pastebėjome, turėtų būti Literatiškojo komiteto pripažintos tinkamoms. Partijos disciplina yra būtina reikalinga. (Bus daugiau).

MYLI!

(Skiriu J... N-tei.)

Graži vasaros naktis apkasuse tarp šiutojo birzelio mėnesio svajonių. Ten aukštai danguje šviečia milijonai žvaigždučių, spindi ir gailiai mirksi į apkasų gyventojus. Aplink tyła, nei vėjalas judina medžių šakas, nei kokie nakties tylos ardytojai jos netrukdo ir jauties esantis mirtiname lauke.

Priešais juodoja dvaras, iš kur laukiama priešo, užpakalyje kaimas — mūsų stovykla. Ramu visur.

Sėdėjau palei kulkosvydį, kurį mylėjau labai ir žiūrėjau į danguje žibančias žvaigžduotes, vieną mažutę melsvą, kuri gailiai žiūrėjo į mane ir mirčiojo viliojančiai, primindama mylimąją mergelę ir lyg klausdama: —

— Ko užsimastęs, jaunas kareivi, ko svajoji ir kas traukia tave, kur?... Ar tenai, kur sodelyje gegutė kukuoja palei atvirą tavo mergelės langelį, kurioji laukia tavęs ir gieda graudžias daineles? Ar tenai, kur šia valandą seklyčioje ramiai miega tavo mergelė ir sapnuoja apie tave, praleistas dieneles, kuomet tu čia budėji ir lauki ko baisaus. Mano akys nusileido nuo žvaigždučių į juodąją apkasų žemę ir galva pasirėmė ant rankų. Mintys skrido ten, apie ką kalbėjo žvaigždutė. Aš svajoju, o ji... mano mergelė, apie tą sapnavo. Ant kiek aš nelaimingas, ant tiek ji laiminga tą valandą. Ją sapnai suvyliojo, bet manęs mintys negali, jaučiuose vienas, nors esu apkasuose ir su geriausiais draugais.

Pamenu tuos vasaros vakarus, mylimosios meilūs žodelius it lakštutės, jos melsvasias, nekaltas akutes, o dabar laukti didelių, baisių akių išlendant tamsos tyloje, ant kurių pasigirs balsai trenksmingųjų ginklų žvangėjimo ir kas mane čia atkvietė.

— Stasiuk! — tamsoje pasigirdo meilūs, seniai girdėtas pažįstamas balsas. Pakeliu akis, mintys išsiblaško, o aplink manes tyła ir tamsu, tik matyti rimtai susimąsčiusieji karo draugai. Myimosios, kurios balsą išgirdau, nebuvo, tik baltavo šalia stovinčių kapinių kryžiai, ir liudėjo ant lietuvių kareivio kapo nublankusį kepurė. Mane balsas apvyli, kad sapnavęs nenoriu tikėti, tikrenybės nesimatė. Susitiko, turbūt, mūsų mintys, o gal toji mažutė žvaigždelė prabilo, kurioji mirksi ir lyg kalba į tave: —

— Tu myli ir nori mylėti, ji tave. Myli tu tą gegutę, kurioji kukuoja palei jos atvirą langelį; myli tu tą sodelį, kuriame prisipažinai savo meilę jai, ji tau, ir praleidavote jame puikiausius vasaros vakarus, bet myli ir dar vieną, kurio dabar nesijauti mylintis, bet myli ir suprasi, kuomet tos meilės vaisius išvysi.

Mano atsakymas: Myliu, ir ką myliu, matau ir jaučiuose, nematomos meilės pas mane nėra. — "Myli ir dar vieną... tuos baisesius apkasus," — sumirga į mane žvaigždutė: "kas tave į juos atkvietė, jei ne meilė gimtosios šalies ir laisvės meilė, tu esi savanoris, tave į juos neatvarė, bet atėjai iš meilės ir suprasi, kad juos mylėjęs, kuomet matysi save ir savo gimtąją šalį laisvą, ir sodelyje, kuomet kalbėsi vakare su mergele, kurią myli. Aš tau apie šią naktį primįsiu ir tu suprasi, kad juos myli..."

Iš dienyno.

ST. BUTKUS.

Karo Lauke,
22-VII-1919 m.

Kas kam, o alkanam duona.

Kur miela, ten akys, kur skauda, ten rankos.

D-ras D. Alseika.

Vilnius ir Lietuvos Nepriklausomybė.

Vasario 16 dieną, 1918 metų Vilniuje Lietuvos Taryba paskelbė Lietuvos nepriklausomybę. Pateisams skeibėjams tuomet dar nepriklausomybės idėja buvo graži svajonė, rimtai mažai kas tikėjo, kad Lietuva jau tikrai už metų-antrų bus nepriklausoma valstybė. Bet tuomet nieks neabejojo dėl Vilniaus. Niekam ir į galvą neatėjo mintis, kad Lietuva nors ir laikinai gali būti be Vilniaus. Šiandien, ačiu mūsų tautos kovai ir pasisventimui, ačiu liaudies susipratimui, ačiu susidėjusioms politinėms aplinkybėms dėlei pasaulinio karo ir Rusijos revoliucijos ir mūsų inteligentų mokėjimui tas aplinkybės išnaudoti, turime laisvą, nepriklausomą Lietuvą, bet turime be Vilniaus. Šiandien galingos pasaulinės valstybės turėjo jau atkreipti atydą į Lietuvą ir net jau turėjo pripažinti de jure nepriklausomomis suverenėmis valstybėmis Latviją ir Estoniją. Mūsų valstybės pripažinimas tulam laikui atidėtas, kol nebus išrištas Vilniaus klausimas. Vilnius tapo kliutimi mūsų pripažinimui. Vilnių turi užgrobę lenkai ir nori jį prijungti prie Lenkijos, o jei ir sutiktų palikti Vilnių Lietuvai, tai tik su ta sąlyga, kad visą Lietuvą taip surišti su Lenkija, kad iš Lietuvos nepriklausomybės beliktų tik viena svajonė. Iš pirmo atžvilgio rodos ir vilties nėra, kad Vilnius būtų mūsų. Lenkų beveik dešimtį kartų už mus daugiau. Lenkiją remia Prancija ir Amerika, kurios davė begalo daug dovanų ir paskolos. Mes draugų beveik neturime. Teisybė, Anglija bent kiek yra užinteresuota Lietuva, bet nė dovanų, nė paskolos neduoda. Vilniuje ir buvusioje Vilniaus gub. yra labai daug lenkų ir sulenkėjusių žmonių, kurie mums priešingi ir traukia kraštą prie Lenkijos.

Kas prie tokių aplinkybių daryti? Ar išsizadėti Vilnių ir palikti jį lenkam, ar gal daryti sutartį su Lenkija palaidojus kardu ir trisu iškovotą nepriklausomybę, ar daryti visas pastangas ir kovoti dėlei Vilniaus atvadavimo?

Didžiausią daugumą lietuvių, kaip Lietuvoje taip ir Amerikoje žinoma pasakys, kad eiti tik kovos keliu. Tačiau prisieina kalbėti ir apie pirmu du klausimu, nes kad ir mažai, bet yra tokių lietuvių, kurie pareiškia, kad galima ir be Vilniaus apsieiti, arba, kad nieko kito nebelieka, kaip tik dėtis su lenkais.

Išsizadėti Vilniaus mes negalime ne tik jau delto, kad Vilnius yra mums brangus kaip istorinė mūsų sostapolis, ir kad Vilniuje prasidėjo tautinis atgimimas, bet labiausiai delto, kad Vilnius ir Vilniaus kraštas yra apgyventas jei daugumoje nesuapgyventais ir ištautintais lietuviams, bet vis-gi lietuviams. Vilniaus krašto gyventojų dauguma, kaip rodo visos statistikos, dar tik prieš 70 metų, vadino save lietuviams. Jei mūsų dvarponiams ir lenkam ar sulenkėjusiems kunigams su caro valdžios pagalba pasisekė to krašto liaudį sulenkinti ir laikyti ją tamsumoje, tai mes dėlei to negalime šiandien nuo to krašto atsisaityti, ir pateisinti tų ponų darbus. Vilniaus negalime išsizadėti taipgi delto, kad be Vilniaus Lietuva visai negali tapti bentkiek stipri nepriklausoma valstybe, tuo labiau, kad yra dar nevisai aiškus klausimas su Klaipėda. Jei Vilnių valdys lenkai, tai mes neturėsime tiesioginio susisiekimo su Rusi-

ja, o tai reiškia neturėsime tranzito, iš kurio gali būti didelis valstybei uždardis. Negalės taiggi vystytis mūsų pramonė ir prekyba, nes joms pačioj Kauno Lietuvoje ir vietos užtektinai nebus ir nebus kur išdirbinių vežti, jeigu mums tą išvežimą varžys lenkai, o Rusai kuriems visko šiandien truksta, be abejo su laiku turės daug daiktų pirkti. Neturėdami Vilniaus mes niekuomet nebusime tikri savo nepriklausomybės ir laisvės, mes vis bijosime, kad mus neprarytų lenkai, ar rusai. Tas ypač varžys grįžimą Amerikos lietuvių, o jie begalo daug galėtų prisidėti prie pramonės ir prekybos Lietuvoje išsivystimo.

Ar Lietuva gali daryti dabar sutartį su Lenkija? Kol lenkai negrąžina užimtų Lietuvos žemių, apie jokią sutartį su Lenkija negali būti ir kalbos. Negalime sutikti ant tų sąlygų, kokias šiandien lenkai mums siulo. Tos sąlygos (ir tai tik kairiųjų ir pažangųjų lenkų, nes dešinieji nori, jei nepavyks visos Lietuvos, tai bent Vilniaus kraštą visai sujungti su Lenkija) yra maž-daug tokios: turi būti didėli Lietuva su Minsku (jei tik galės jį gauti), Vilniaus krašte viešpataujanti tauta turi būti lenkai, lenkam turi būti duotos visokios privilegijos, Lietuva turi padaryti su Lenkija finansinę, ekonominę ir karo konvencijas — vadinas lietuviui turėtų dalyvauti Lenkijos vedamose karėse, prisidėti prie jų skolų apmokėjimo ir taip toliau. Zinant Lenkijos padėtį, kad ji turi apie 200 milijonų dolerių skolos, kad už vieną šimtą lenkų markių šiandien duoda tik 12 centų, kad Lenijos eksportas yra 80 kart mažesnis už importą, kad Lenkija turi daugybę priešų — kiekvienam lietuviui turi būti aišku, kad Lietuvai būtų praužtė, jei msų valdžia padarytų tokią sutartį su Lenkija. Ant kio nors lenkų nusileidimo, nėra ko tikėtis, kol lenkai valdo mūsų rytų žemes, kol jie bent kiek turi pajėgų ir kol juos remia Prancija.

Pasilieka tik kovos kelias. Tačiau tą kovą nereikia suprasti kaip vien tik kovą vartojančių ginklų. Žinoma reikia ginklus stiprinti, reikia dauginti ir stiprinti kariuomenę ir šaulių sąjungą, nes gali tas viskas būti dar reikalinga, jeigu ne užpuolimui, tai apsigynimui, bet kartu su tuom turi būti varoma diplomatinė ir idėjinė kova. Mūsų diplomatai turi pasirupinti palaikyti gerus santykius su kitais kaimynais, ypač Anglija, Vokietija, Rusija ir Prancija valstybėmis.

Idėjinė kova — tai apšvietimo ir susipratimo platinimas sulenkėjusių ir sugudėjusių Vilniaus krašto gyventojų tarpe. Apie tą reikalą kaip tai mažai kalbama ir rašoma ne tik jau Amerikoje, bet ir neužimtoje Lietuvoje. Daug kam rodos, kad labai paprastai bus išrištas Vilniaus klausimas, — užimstme ir valdysime su ginklais. Vilniaus žemė turi būti mūsų ir gana, o kaip ten yra su vietiniais gyventojais, kokie jų norai, ar jie bus ištikimi Lietuvos piliečiai, tas mažai kam terupi.

Mes besidarbuodami per paskutinius metus Vilniuje reikalo svarbumą labiau atjaučiame, nes buvome liudytojais, kaip ne vieną kartą Vilniaus ir kitų vietų gyventojai su dideliu džiaugsmu ir su gėlėmis patikdavo lenkų kakuomene, taipat buvome liudytojais ir daugelio kitų mums negeistinių apsiereiskimų. Nėra galbut dagi šiandien tame krašte absoliutės gyventojų daugumos, kuri nusistačiusi būtų už Lenkiją, nes yra nemažai dagi išsulenkintų mūsų viengetčių tokių, kurie šiandien griežtai stovi už Bus daugiau.

je apie mus girdėjo visas pasaulis, o emus derėtis Varšavoje — kas girdėjo apie mus? Net tie patys lenkai savo laikraščiuose mažai terašė apie mus ir mūsų delegacijos derybas Varšavoje.

— Ar dabar sustojo mūsų ir lenkų konflikto rėsimas, parvažiavus Jums iš Genevos ir sugrįžus mūsų delegacijai iš Varšavos?

— Ne. Tautų Sąjungos Taryba dabar atsiuntė notą per mane mūsų vyriausybei, kurioje sakoma, kad reikės daryti plebiscitas mūsų Rytuose, tarp ko kito ir Vilniaus srityje, ir klausia mūsų vyriausybės ar gali laukti pritarimo tam iš mūsų pusės. Tokia nota yra pasiūsta ir lenkams, pranešant jiems drauge, kad Želigowskis su savo kariuomenė turės būti iškraustytas iš Vilniaus srityje.

— Ar reikia žiūrėti į tą notą, kaip į galutiną mūsų ir lenkų ginčo išrišimą?

— Toli gražu ne! Juk dar mes ir lenkai galime duoti atsakymus į tą notą, priimdami ar atmėsdami jos pasiūlymus ir išdestydami savo sąvokas ir pasiūlymus.

— Ar jau yra Tautų Sąjungos nustatyta plebiscitui sienos mūsų Rytuose?

— Dar ne. Tautų Sąjunga dar siūnia dabar specialinę Komisiją į manomąsias plebiscito vietas iširti dalykus viešai, ar galima ar negalima daryti plebiscitas ir patiekti savo projektą kaip ir kur galima būtų plebiscitas daryti. Tai Komisijai vadovauja p. Beur'as.

— Taigi išeina, kad tas plebiscito reikalas dar nearti prie išrišimo?

— Taip, dabar dar nieko galutinai negalima pasakyti.

— Ar nemanoma Vakarų Europoje, kad visas tas plebiscito reikalas gali būti kaip nors netikėtai, kurios nors trečios jėgos, sakysim, rusų išrištas?

— Vakaruose plačiai manoma, kad Rusai puls tas tritis.

— Ar Tautų Sąjunga nededa reikšmės Rusų dalyvavimui mūsų ir lenkų konflikte del Rytų srityje?

— Iš paviršiaus nededa, bet iš tikrųjų, tai labai įdėmiai prisiklausoma į kiekvieną Rusų balsą.

— Ar budami Genevoje nemėginote asmeniškai tartis su Paderewskiu ir prof. Askenazy mūsų klausime?

— Tarp mūsų buvo tik oficialiai santykiai. Tartis su jais po visų lenkų sutarčių ir pažadų lauzymo nematėme galimu.

— Kada, jus manote, gali pasibaigti plebiscito ir apskritai mūsų Rytų klausimo rėsimas?

— Sunku pasakyti. Tai pareis nuo daugelio aplinkybių. Bet tai gali tęstis labai ilgai... metais...

— Jei mes neprisiimtume plebiscito Vilniaus srityje, kokia atsakomybė mums grėsia, ar negrąšina mums Tautų Sąjunga kuo ypatingu?

— Atsakomybė tik moralinė. Leon'as Bourgeois nekarta tai pabrėžė savo kalbose. Jis sakė, kad mes — abi pusės, — galime visiškai atsakyti nuo plebiscito.

Mūsų korespondentas gale paklausė profesorius su kuo yra rišama Pilsudskio pakvietimas į Paryžių. Į tai profesorius atsakė, kad Prancūzai tuo nori sustiprinti Pilsudskio padėtį Lenkuose. Jie lig šiol daugiausia susizinojo su endekais, bet kadangi endekai visą laiką kasasi po Pilsudskiu ir jo įtaką Lenkuose stipriai apgriovė, tai Prancūzai, matyti, nori ją pataisyti. Be to, dar Prancūzams reikia susitarti su Pilsudskiu aktyvaizdoje naujų galimybių Europos Rytuose.

(„Lietuva“.)

Susirinkimai.

ATYDA WATERBURY'O SANDARIEČIAMS.

A. L. T. Sandaros 11 kuopos susirinkimas įvyks vasario 20 d., 1921, W. L. Šviesos Svetainėje, 883 Bank g-vės, ant antrų lubų. Pradžia 1 val. po pietų.

Gerbiamieji Sandaros 11 kp. nariai! Neatbutinai visi atsilankykite į susirinkimą, nes turime daug svarbių dalykų aptarimui, taipgi užsimokėkite metinę mokestį, nes gerai žinote, kad laikraštį „Sandara“ už dyką neįsistatinės. Neužsimokėjusiems nariams šiame susirinkime, bus sustabdytas organas „Sandara“. Broliai ir seserys, mes norime, kad mūsų partija augtų nariais. Mes privalome kiekvienas savo draugą prirašyti prie Sandaros. Norintieji prigulėti prie Sandaros kviečiami atsilankyti, nes susirinkimai laikomi viešai.

Kviečia 11 kp. valdyba.
Per A. P. OSTEIKĄ.

ANSONIA, CONN.

A. L. T. Sandaros 60 kuopos susirinkimas įvyks vasario 20 d., 7 val. vakare, North American Civic League kambariuose, 58 Main St. Minėtame susirinkime bus labai daug svarbių svarstymų. Todėl nepamirškite ateiti ir atsivesti naujų narių prisirašyti prie šios praklinios organizacijos. Kurie negalite tankiau lankytis į susirinkimus, malonėkite užsimokėti už visus metus: tas būtų jums geriausias ir taipgi centrui sumažintumėte darbą.
Rašt. A. Gudžiūnas.

AMERIKOS LIUOSNORIAI LIETUVOJE.

Kr. Aps. M-rio Padėjėjo pavedamas, prašau pranešti Lietuvos Misijai Amerikoje į pateiktą amerikiečių - lietuvių prašymą, suteikti žinių apie Amerikos savanorius tarnaujančius lietuvių kariuomenėje, kad jie yra visi gyvi ir sveiki.
(Pasirašo) Kap. Kubilius,
Kanceliarijos Viršininkas.
Šis pranešimas gautas Liet. Misijojė 3 vasario, šių metų, ką ir pranešame visuomenės žiniain. Liet. Misijos Inf. Skyrius.

NAUJIENA! Ar nori žinoti lietuvių - lenkų kovos priežastis? Ar nori žinoti, kam po teisybės turi Vilnius prigulėti? Ar nori žinoti kiek Vilniuje lenkų ir kokios Lenkijos skolos? Ar nori žinoti, kokia ekonominė padėtis Lietuvos? Jei to viso nori ir negaila 50c. ar 1 dol., del sužestų lietuvių kareivių, tai užsisakykite susitarę keletą knygelių: „Su Lietuva ar Prie Lenkijos.“ Maj. P. Žadeikio parašyta, ir ką tik atspausdinta.

L. M. Informacijų Skyrius,
162 W. 31st St.,
New York City.

„Sandaros“ Administracijoje yra laisčiai iš Lietuvos Juozui Kasiliūčiui, Brooklyn, N. Y. nuo Anelės Kasiliūtienės ir Emilijai mileikienei, Chicago, Ill. nuo Vincentos Alminavičaitės iš Telčių. Malonėkite atsisauskiti.
„Sand.“ Adm.

JAU GALIMA GAUTI „SANDAROS“ Administracijoje gerb. St. Šimkaus visus naujausius muzikos veikalus del piano ir solo. Vietos muzikos mylėtojai kviečiami į „Sandaros“ knygyną atsilankyti ir pasiskirti sau tinkamus veikalus, kurių jau seniai pageidaujama buvo, dabar juos gavome, tiesiog nuo išleidė.

KAME YRA VINCAS ALEKSA, iš Kumetiškių, buvo Kalvarijos apskrities, pirm karo gyvenęs Jungtinėje Valstijoje, Kalifornijoje. Prašo atsiliepti jo tėvas Jonas Aleksa, Taikos teisėjas Kalvarijos mieste, Marjampolės apskr.

BEPROTYSTĖ DABAR PAGYDOMA IŠTRAUKIMU SUGEDUSIŲ DANTŲ IR IŠEMIMU IŠ VIDURIŲ KIRMINŲ.

Moderniški psichologistai tvirtina, kad daug beprotystės atsitikimų paeina nuo sugedusių dantų—todėl tai reikalas yra saugoti dantis. Taipgi patirta, kad paprasti kirminai, vadinami spilkiniai, jautienos, kiaulienos, apvali ir kaspininiai taipgi gali padaryti bepročių. Daugiau negu tai. Daug yra mirę nuo tų parazitų apleidimo. Todėl jeigu turit supratinimą, kad pas jus randasi paminėtų kirminų, tuoj darykite viską jų pašalinimui.

Tikriausi ženklai turėjimo jų yra tų parazitų dalyų išėjimas. Vienok tas ne visada apsirošia. Kiti nurodanti ženklai yra sekantieji: nustoja apetito su laikinu godumu, apvilktas liežuvis, riemu, skilvio skaudėjimas, gurguliavimas viduriuose ir žarnose, pakilimas valgio atgal gerklėn, nuolatinis spaudymas, nosie krapštymas, nevirškinimas, strėnų ir klubų skaudėjimas, tamsūs lanikai apie akis, nustoja kraujo, galvos skaudėjimas ir vertigo liga yra tankesni atsitikimai. Neramumas ir nemigė nakties laiku. Konvulsijos ir epileptiškos formos apėmimas beprotyste, mania, strabismus ir kitos toliminės negerovės žinoma yra apsirošiančios iš priežasties kirminų esumo viduriuose, ir tik tada tie apsirošimai pranyksta, kada kirminas pašalinama. Daugybė vyrų, moterų ir vaikų bėpasekmingai buna gydomi nuo kitokių ligų, kuomet jų tikras negerumas paeina tiktai nuo tų parazitų. Jeigu manai kenti nuo tų kirminų geriausia užsisakyti pilnam apsirošymui Laxotidų, pagarsėjusių pralintojų kirminų, kas kainuoja dešimtis dolerių ir keturiasdešimtis centų. Pusę dolerių kainuoja šeši doleriai ir septynišimtis centų. Pasiūsimus gauti pinigų, mooney order arba banko drafta. Paroduodama per Marvel Med. Co., išplatintojus pažymiu Bulgariškos Arbatos Pyltelių nuo Užkietėjimo. „Dept. W-8.“ B-963, Pittsburgh, Pa.

PAJIESKAU seserės Domicelės Povilinskaitės; vokiečiams užėjus pirmą syk ant Lietuvos ji gyveno Šidlavos mieste, potam ji bėgo į Vilnių. Dabar nežinau, ar ji yra gyva ar mirusi, jeigu kas žinot malonėkite pranešti ant šio adreso už ką busite apmokėti:
JULIJONAS POVILINSKAS,
222 Pine St., Rumford, Maine.

Mane Menaker suns Solomonov Menakerio iš Vilniaus, laikinai apsigyvenęs Kaune įeško savo brolio Mejerio Menaker, pirmiau gyvenančio Medisone, pietinėje Amerikoje.
MANE MENAKER,
Kaunas Laisvės Al. 5, b. B.

PAJIESKAU savo draugo J. A. Matulį, ku tikra pavardė Juozas A. Matulaitis. Paskutinį laišką nuo jo gavau jau suvirš du metai iš Hana Wyoming. Ji saį yra gerai žinomas lietuviams, kurie gyvena Denver Coloralo. Taipgi prašau atsiliepti tų ypatų, kurios mane pajieskojo pereitą metą net per kelis laikraščius, kuriems aš esu taipgi žinomas po pavardę angliškai C. J. Cheppor, Meldžiu rašyti šiuo antraštu:
K. J. CZEPAITIS,
1627 Myrtle St., Erie, Pa.

SKAITYKIT IR PLATINKIT Tėvynės Ginėjų Lai kraštį „TRIMITA“

„TRIMITAS“ kas savaitę lankydamas savo skaitytojus, praneš jiems įvairiausių naujienų apie politikos ir karo padėtį, pasakos apie mūsų karžygius — kariuomenės, šaulių partizanų žygius fronte, apie mūsų priešų nedorus darbus ir klastas.

„TRIMITAS“ duos įvairiausių pamokinių ir patarimų, reikalingų kiekvienam Tėvynės ginėjui žinoti.

„TRIMITAS“ dėš gražių eilių ir karo dainų, apysakų atsitikimų ir fejletonų iš kovų lauko ir pačių kovotojų gyvenimo.

„TRIMITAS“ eina 34 pusl. knygelėmis, papuoštas gražiu viršeliu, žada pradėti eiti pavelksluotas.

Adresas: „TRIMITO“
Redakcija ir Administracija,
Kaunas Laisvės Aleja 26,
LITHUANIA.

PIRKIT LIETUVOS LAISVĖS BONUS!

AR NORITE UZDIRBTI EXTRA PINIGŲ?

Moters ir merginos, čia jums gera progą uždirbti extra pinigų, liuosu nuo darbo laiku, darant visokios rūšies karoliuotus daiktus, kaip tai: laikrodėliams retėžėlius, retėžėlius, rankinius maišukus ir t. t. Karoliukais audimas yra smagus ir žavėjantis darbas. Gana daug reikalaujama karoliuotų išdirbinių. Mes jums pasakysime, kaip parduoti su geru uždarbiu. Prisiųskite vieną dolerį ir mes prisiųsime parcel pašta primokėtai, vienas „Simplex“ karoliukais audimo stakles ir (3000) tris tukstančius visokios rūšies karoliukų, dvi adatas, gražius piešinius ir instrukcijas. Yra labai lengvas darbas, net ir kudiškis gali atlikti. Nepamirškite, kad už vieną dolerį gaunat visus mišūkus daiktus. Nepatinkant pinigų grąžiname. Laiško nerašykite, iškirpę apgarsinimą pręskite dolerį prisiųskite, o už kelių dienų gausite mišūkus daiktus. Mes taipgi turime pardavimui visokios rūšies karoliukų. Parašykite teisingai savo orderį ir antrašą. Atlik viską tuojau, kol neišėjo iš minties.

NOVELTY MANUFACTURING CO.
Room 18 Southern Bldg. Dept. 89-a,
Tampa, Fla. (17)

Didžiausias Knygynas

— TIK —
DARBO ŽMONIŲ KNYGYNE
Galima gauti visos Knygos. Reikalaukite mūsų Knygų Kata logą. Siųskite mūsų Knygyno Knygas Lietuovai savo draugams ir giminėms. Kurie pirksite mūsų Knygyną Knygas siuntimui Lietuovai nuleisime pigiaus, duosime patarimą kaip siųsti, kad siuntinys pasiektų Lietuovą, be to mes parduodame laikraščius ir knygas tik ką atėjusius iš Lietuvos: „Socialdemokratą“, „Lietuvos Ukininką“, „Sietyną“, „Aušrinę“, „Mokyklą ir Gyvenimą“, taipgi Knyga Kelias į Socializmą, kaina 50c.
Kreipkitės adresu:
J. B. AGLINSKAS,
3238 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. Paul J. Jak mauh

(Jakiemavičius)
Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 6 val. vakare.
509 Broadway, Kampas G St.,
So. Boston, Mass.
Telephone South Boston 502

DR. JOHN MacDONNELL, M. D.

Galima susikabinti ir lietuviškai
Ofiso valandos:
Rytais iki 9 val.
Po pietų 1 iki 8
Vakarais 6 iki 9.
536 Broadway, So. Boston.

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H. S. Stone O.D.

Akių Specialistas.
399a Broadway,
Tarpe E ir F gatvių, South Boston.

Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Lietuvai Doktoras ir Chirurgas.
Ofiso Valandos:
Nuo 9 rito iki 5 po pietų
Vakarais, Ketverge nuo 6 iki 9 P.M.
Nedėliomis iki 4 po pietų.

R. M. S. P.

EUROPA

Kas antrą savaitę „O“ garlaiviai

Iš New York į Hamburgą

SUSTOJANT

CHERBOURG'E ir SOUTHAMPTON'E

ORBITA Gegužio 21 ir Liepos 2

ORDOPA Birželio 4 ir Liepos 16

ORDUNA Birželio 18 ir Liepos 30

1-mos, 2-ros ir 3-čios klisos pasažieriams.
Puikus patogumai trečios klisos pasažieriams.

THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.

EAVES S. S. AGENTAS,
Visuotiniai Agentai Naujojai Anglijai.
10 Congress St.,
Arba pes laivakorčių agentus. Boston, Mass.

American Line

Tiesioginė linija iš New York įHamburgą.
Patogiausia kelionė į Lietuvą ir Rusiją. Didelis moderniškas dvejais šriubais laivas išplauks

MANCHURIA Kovo 3 d., 1921 m.

MONGOLIA Kovo 17 d., 1921 m.

MINNEKAHDA (najas) Kovo 31 d., 1921 m.

Trečia klesa iš New York iki Liepojaus \$132.00

Trečia klesa iš New York iki Eitkunų \$130.00

Trečios klesos pasažieriai mandagiai yra maitinami, dideliuose vaguose kambariuose. Atskrus kambarėliai del moterų irvaikų.
Kreipkitės į Kompanijos ofisą: 84 State St., New York, arba prie vietos agento.

ATYDAI VISUOMENES

Siūndiam pinigų į Lietuvą pagal dienos kursą, ir kam reikalinga — telegramu. Nusiuntimas greitas ir gvarantuotas. Laivakorčių Agentura į Liepoją, Hamburgą, Bremą, Rotterdamą ir Antverpą, į Lietuvą ir iš Lietuvos atitraukiam šeimynas.
Padarymas pasų kelionei ir kiti dokumentai, pavedime dalyų, pirkime ir pardavime. Pinigus siųskite per pašto Money Order. Atsakymui pridėkte 2c. krasos ženklelį.

JUOZO AMBRAZIEJAUS AGENTURA,
168 Grand St., Brooklyn, N. Y.
TEL. GREENPOINT 4548. A. L. T. S. NARYS.

„VIDURIŲ UZKĖTĖJIMAS“

Yra didelė bėda kiekvienoje sunkioje ligoje, gimdantis dvasiška sloginimą, suerzinimą, nerviškumą, akių silpnumą, atminties nustoji-mą ir t. t.

VAR DAN SAVO VIDURIŲ

PABANDYK „LIEPILKOS“
GARSĄUS VIDURIŲ SPECIALISTO
Gyduoliu nuo
KRONISKŲ VIDURIŲ UZKĖTĖJIMO.

Ir nuo to paeinančių ligų, kaip tai: Nuo liguisto galvos skaudėjimo, nuo viokių šleikštumų, nuo apėto nustojiimo, nuo liežuvių apdegi-mo plėve, nuo atsiudodančio biogo kvapo, nuo vidurių nemalimo ir nuo aitrumo. Stebėtinus vidurių valdytojos, kurios veikia be skaus-mo. Tos gyduolės veria savyje puikiausius vaistus, kokius tik pinigai ir gabumas gali pagaminti. Siūndiama by kur aplinkius vieną dolerį. Pinigai grąžinami, jei neužganėdintas. Antrašas: (9).

LITHUANIAN PHARMACIAL CO.,
Box 1200, Waterbury, Conn.

Žmogus kasosi galvą, kad palengvint niežėjimą. Kasijasi pasidar papročiu, ir tuomet žmogus kasosi nejučioms. Bet jis žino, kad jam niežti, ir visi kiti tą žino.

Vyrai ir moteris kencia niežėjimą nuo pleiskanų, o kencia bereikalingai, nes ta niežėjimą galima lengvai pašalinti. Nebus daugiau niežėjimo, kasijosi, plaukų slinkimo ir kitų nesmagumų, įvykstančių nou pleiskanų.

RUFFLES

panaikins visus niežėjimus ir išvalys iš galvos visas pleiskanas. Paskui tik retkarčiais suvilgymas galvos apsaugos jau pleiskanų atsinaujimo.

RUFFLES yra maistinga maudynė galvos odai ir plaukams. Ji nesugadins nei jautriausios odos. Jus negalite apsieiti be RUFFLES, jei turite pleiskanų.

Jus aptiekininkas parduos jums už 65c. bonkūtę. Mes taipgi galime atsiųst jums tiesiog, jei gausime nuo jusų 75 centus pašto markėmis ar money order, kuriuos siųskite šiuo adresu:

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Mes Galime Gauti Pilną Sumą už Jusų LIBERTY BONDSUS

Jeigu Jus turite Liberty Bondsus ir norite juos išmainyti ant pinigų, tai parašykite mums kiek turite, kokie bondsai. Mes gausime tiek, kiek jus užmokėjote. Rašykite šiuomi antrašu:

BALTIC STATES DEVELOPMENT CORPORATION

35 So. Dearborn St., CHICAGO, ILLINOIS.

Lietuviai Amerikoje

NEW PHILADELPHIA, PA.

Pradžioje šio mėnesio man teko svečiuotis New Philadelphia, Pa. Miestukas tarp kalnų, prie mažo bėgančio upelio, purvais sudrumsto. Miestuko išveizda pusėtinai puiki: daugybė naujų namų. Patekęs į šią vietelę jauties kaip Lietuvoje, nes miestukas apgyventas vien lietuviais, išskiriant keletą airių ir slavų šeimynų. Beveik visur skamba lietuviška kalba. Štai, išgirsi garsiai šnekant: Na, einam dar po vieną skunerį išsiplėšim čion ant "konerio". Kitas balsas priešingai atsiliepia: "teglu jį velniai paima, nes jis duoda labai "prastą" "šnapšą", einam ten ir ten, gausim senobinės pačedyta." Arba vėl išgirsi garsiai moterėles tarkuojanties tarp savęs už butus ir nebutus dalykus. Rodos, kad čionykščiai lietuviai visai užmiršę Lietuvos dabartinį padėjimą, rupinas vien tik savo bėgančio gyvenimo reikalais.

Bet visai atbulai: tarp pelų galima rasti ir grūdų. Turėjau už garbę nueiti su vietiniu darščiausiu tėvynainiu, p. S. Bulota. Nors neteko per daug įsikalbėti, bet p. St. Bulota nupiešė vietinių lietuvių politinį ir ekonominį padėjimą. Pirmiausia užsiminta apie Lietuvos laisvės paskolą. Paaikšino, kad klerikalai beveik visi priešingi. Pirko dauguma tautininkų: paprasti darbininkai ir keletas biznierių priklausė prie tautiškų organizacijų. Esanti stoka agitacijos tarp klerikalų. Vietinis kunigas mažai suprantąs lietuvių reikalus ir jos dabartinį sunkių padėjimą. Sako: ant nelaimės, mes netakome gero patrijoto, kunigo M. Durio, kuris praieita pavasarį iškeliavo į Lietuvą. Kolaik jis buvo, tai dar keletas ir klerikalų pirkto bonus. Sako: aukų šauliams surinkome keletą šimtų dolerių. Mums besišnekučiuojant įžengia jaunas vyras p. Lievinskas, šipsodamos praneša p. Bulotai, kad mainierių unija paskyrus šauliams 400 dol., tik skundėsi, kad keletas šventakuprių buvo priešingi tam dalykui, norėjo paskirti ant šv. bažnytelės.

Iš vietinių tautiečių teko išgirsti, kad gerb. S. Bulota esąs vienatinė ypata, kuri gaivina tautišką dvasią. Tik per jo darbštumą ir veiklumą smarkiai auga ir bujoja S. A. L. kuopa ir A. L. T. S. 6 kuopa. Pastarosios yra dabūtos kuopos sekretorius Klimaitis. Mainieriai gerai uždirba, bet daugumas uždarbio liekas smuklėse, kurių New Phila., Pa. gana daug, beveik visos lietuvių rankose. Bet kodėl jie nors mažos aukos nesuteikia savo broliams, kraują liejantiems, už visų lietuvių laisvę ir gerovę? Ar-gi jau visai užnuodino jų motinišką meilę ir jų sielą sveigalai? Ne, jie dar yra lietuviai, jie myli Lietuvą, tik pasidavę po smuklininkų įtekme ir Patsviliės, Pa., bravarininkams, nes tarp vietinių lietuvių "saluistas" augštai statomas. Vienu žodžiu, tarp girtuoklių smuklininkas suprantąs daugiau už daktarą, advokatą ir net už kunigą. Visose nelaimėse kreipiasi su patarimais pirmiausia prie svaigalų pardavėjų.

Vaidlonietis.

NEW PHILADELPHIA, PA.

Sausio 25 A. Kubilius "saluine" įvyko didelė "vaina". Kubilius "kostomieriai" užatakavo Antaną Kazlą, kuris atvykęs iš

Newark, N. J., pardavė "kostomieriai" tūtelę ugnį ant Kazlų išniešak o, tai tuom taro Kubilius spūpo Kazlą iš užpakalio ir siemė Kazlo visą "anunčiją" (obską) ir išstrenkė ant gatvės. Tuo metas reikalas pavesta kvajerui (teisėjui). Žmonės sako, kad Kazlas Newark esąs glauniausiu dešiniųjų linijoje, o Kubilius kritikuojąs Lietuvos valdžią, kam ji neatsiuntė Lietuvos atstovauti Amerikoje, Kubilių Jurgį. Švogeris.

LAWRENCE, MASS.

Vasario 6 d. šių metų Lietuvių Ukėsų Kliubo svetainėje buvo parengtas P. M. choro teatras "Daktaro kabinete" ir koncertas. Lošėjai roles atliko gerai. Žodžiu, teatras ir koncertas nusisekė kogeriausiai. Ant susirinkusių veidų buvo matyti užsiganėdinimas. Pubikos buvo atsilankę skaitlingai, nes daug dar turėjo grįžti atgal į namus negalėdami gauti sėdynių. Pelnas atliko \$95.75. Geistina, kad P. M. Choras ir ant toliau parengtų tokių gražių teatrų ir koncertų.

Tą pačią dieną buvo tautiškos parapijos mitingas pobažnytinėje svetainėje. Prie kitų parapijos dalykų, buvo pakeitas sumanymas silpnos dvasios žmogelio L. K., kad parapija priklausytų prie romiško vyskupo, nuo kurio dar netaip senai nusikratė. Bet vargšas su savo tokiu sumanymu turėjo neštis kogrečiausiai iš susirinkimo vietos. Žmonės jau kartą ištrukę iš protiškos vergijos, nenori savo galvą lenkti ir pasiduoti, kad būtų uždėtas jungas troškios nelaimės.

Užstojus žiemos laikui, atidarytos dvi vakarinės mokyklos suaugusiems žmonėms. Viena L. T. K. Bažnyčios svetainėje, kur yra mokinami aritmetikos, o kita Kliubo svetainėje. Abejos mokyklose lankosi skaitlingai. Net apyseniai žmonės ir tie mokinas, nes supranta mokslo vertę ir reikalingumą.

Tautietis.

ROCHESTER, N. Y.

Želigovskio Banditams į Talką.
Vietos lietuviai bolševikai surengė koncertą bolševikų Gedimino svetainėje vasario 6 d. Koncerto nuoseklumo neprašysiu, nes tai buvo laukinių kačių koncertas. Tik tiek pažymėsiu, kad buvo renkamos aukos Lietuvos valdžios nuvertimui. Nes, girdi, mes turime savų draugelių, parvažiavusių iš Amerikos, kur pasekmingai darba reikiama mums paremti finansais. Ta agitacija daugiausia varė karštą galvą Černauskas. Tapo surinkta \$25.00.

Vieni statome Lietuvą, o kiti einame pagelbon Želigovskio banditams, kad užtraukus šlėktų bizuną ant vargdienio lietuvių. Reikėtų Lietuvos valdžiai stipriau apžvelgti kai kurie amerikiečiai. Lietuvos sunys praliejo kraują už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, o mus brolių lietuvių da vis atsiranda, kurie tyčiojasi iš karžygiškosios žaidžios sąjūjų, ir samdo apdumtu protu išgamas atvėrimui naujų žaidžy. Tai jau tikra beprotytė. Jus tas darbas neatneš naudės nė žmonijai, nė tam komuniui, nuo kurio visas pasaulis kratos, kaip nuo bausiausio maro.

Gyvuoja Lietuva savistova jau 3 metai — ir gyvuok ilgus milijonus metų kultūros sidabrine rasa!

Paukštelis.

BALTIMORE, MD.

Viešas Susirinkimas. Lenkų Agento Prakarbos.

Vasario 6 d. buvo Svetainės Budavojimo Bendrovės suauktas vietos lietuvių susirinkimas pasitarimui apie svetainės budavojimą. S. B. Bendrovės direktoria pranešė, kad jau rengiamasi S. budavojimo darbas pradėti su kovos mėnesiu. Plenai jau yra gatavi. Su kontraktorium sutartis jau taip, kaip ir padaryta, tik da nepasirašyta, nes norima da nuderėti \$3000. Svetainės pabudavojimas be rakandų apsieis \$100,000, Bendrovė turi \$40,000 gyvais pinigais ir du latu su namais vertės \$20,000, bet da truksta \$60,000. Ir čia pat direktijos buvo paduotos dvi surkestijos: viena, kad žėdnas, kuris tik prijaucia svetainei, pasistengtų pasipirkti šėrų. Šėras \$25,00, o antra, kad jeigu kas neišgali pirkti šėrų, tai kad pasidėtų į S. B. Bendrovę pinigus ant 4% nuosimčio. Čia buvo paaikškinta, kad mes laikome savo pinigus bankose, už kuriuos gauname nuo 3½ ir 4% ir kada mums prisieina pasikolinti iš bankos, tai mes už savo pinigus jau turime mokėti nuo 6 iki 7% palukio. Taigi skolindami S. B. Bendrovei sutauptume patys sau nemažą pinigų sumą. Susirinkimas išsireiškia, kad S. B. B. reikalą atiduoti ant dalininkų (šėrininkų) valios, kad darbas būtų tuo pradėtas, o kaip darbas bus pradėtas, tai ir pinigų atsiras.

Tą pačią dieną kitoj svetainėje tulas Mizaras "Laisvės" zeceris iš Brooklyn, N. Y. po progresiečių skraiste sakė užlenkišką prakalbą. Kokia to žmogelio buvo prakalba, man neteko girdėt, bet, kaip kiti pasakojo, tai dirbo net sušilęs, kad tik daugiau išėitų Lenkijai ant naudos. Man tik teko girdėti, kaip tas oratorius atsakinėjo į kai kuriuos klausimus. Į vieną klausimą atsakė, kad Rusijoje nėra visiems laisvės spaudos, bet yra lygybė. Sako, laikraščiai negali išėiti kitoki, kaip tik komunistiški, bet ir dirbti turi visi komunistiškai, tai yra, kas nedirba, tas ir nevalgo. Atsakydamas į antrą klausimą, kad Rusijoje nėra streikų laisvės, po ilgos kalbos pasakė, kad negali užtikrinti, bet tai greičiausiai, kad yra provokacija. O atsakydamas į klausimą, koks yra skirtumas tarpe Lietuvos valdžios ir Lenkijos, tai nors ir gana ilgai klaidžiojo, kaip neregys po raištą, ant galo pasakė, kad nemato jokio skirtumo, tik yra skirtumas, kad jeigu lenkas su lazda muš Lietuvos darbininką, tai jau tiek neskaudės, kaip kad lietuvių muštų, ir jis bevelina, kad Lenkija greičiau užimtų, nes tai greičiau busias galas Lietuvos buržuazijai.

Ot tai čia ir pasirodė kame šuo pakastas, nes jau aiškiai pasirodė, kad tokie oratoriai nėra Rusijos darbininkų draugai, bet Lenkijos dvarponių agentai. Daugiau, man rodosi, nereikia čia jokių komentarų ir patys gerb. skaitytojai gali padaryti sau išvadą.

Siuvėjų streikas da vis tęsiasi, bet neramiai. Siuvėjai labai nepatenkinti savo generališkais viršininkais ir abelnai visais vadais, ir rengiasi juos prispirti prie sienos, o jeigu bus reikalas, tai suvaryti ir į maišą. P. Jaras.

MAHANOY CITY, PA.

S. L. A. Apskričio Suvažiavimas.

Sausio 30 čia įvyko 1-mo S. L. A. Apskričio suvažiavimas. Atstovų S. L. A. kuopos atsiuntė 24. Suvažiavimo vedėju išrinktas A. Staniškis iš Shenandoah, rašt. — S. Bulota, iš New Philadelphia. St. Gelužis iš S. L. A. prezidentas, pradžioje sesijos pasakė prakalbėlę apie Susivienijimo reikalus. Report.

NEWARK, N. J.

Visos didžiosios dirbtuvės ant tulo laiko sustojo dirbė, bet jau po biskį pradėda judėti. Darbininkus priima atgal, nors ne visus, žinoma, su numazinta alga. Daug lietuvių išvažiavo kitur darbų jieskoti. Kiti grįžta atgal labai apsirike, nes visur tas pats. Kituose miestuose irgi bedarbė. Patartina tik tiems važiuoti kitur darbų jieskoti, kurie gauna užtikrinimą nuo draugų, kad darbą gaus, o svajotojai tik praleidžia pinigus ir grįžta be skatiko kišeniuje.

Mūsų mieste užėjo epidmija ant bankų steigimo. Mat daugelis stengiasi greit pralobti. Kolei dar žmonės pinigų turi, tai kiekvienas Jurgis, Baltrus, Ona ir Magdė steigė bankus, agenturas, ofisus ir kitokiais vardais užvardintas įstaigas, kurias žmonės paprastai vadina bankomis, nes kiekviena garsina, kad prima pinigus, maino ir t. t. Bet įdomu tas, kad šios rusiės bankos susispietė vienoj Adam gatvėj ir taip arti viena kitos, kad bankieriai net špygais gali susirodyti. Tad lietuviai ir praminė šią gatvę lietuvišku Wall strytu. Akmenio pasiekimu yra 4 bankos, o biskį toliau da ir penktą. Viena jau yra labai sena, antra gyvuoja kelinti metai, paskutinės tris išdygo lyg po lietaus, nes šią žiemą labai tankiai lyja. Kokią naudą jos lietuviams atneša, tai patys galite apie tai spręsti. Taipgi jos esą ir įvairių spalvų: pirmoji tautiška - bepartvyiška, antroji pusiau tautiška, trečioji vidurinės sriovės, ketvirta bedieviškai - klerikalishka, o paskutinė, tai grynai katalikiška, tik iš katalikų rankų pinigų priima, o įvairumo labai daug, nes prišakys papuoštas bolševikiškomis spalvomis, kas labai keista.

Bet kaip ten nebutų, mes didžiuojamės turėdami savo rusiės "Wall strytą."

Korespondentas.

WATERBURY, CONN.

Komunistams Nesiseka.

Vasario 6 d. buvo W. L. Šviesos draugijos susirinkimas. Mat, mūsų komunistai buvo užkariavę tą draugiją, nes valdyba buvo išrinkta iš komunistų. Bet šiame susirinkime komunistai panešė didelį smugį, W. L. Prog. Draugijų Sąryšis prisiuntė laiską, nurodydamas, kad Šviesos dr-jos net valdybos nariai ėjo priešais rinkimą aukų Lietuvos šauliams. Perskaičius laiską, tuojaus mūsų bolševikėliai pradėjo rėkti, kad laisčas be vertės ir reikia atmesti, bet jiems nepasieskė: po apkalbėjimo laisčas tapo priimtas ir visa valdyba prasalinta.

Reikia pastebėti, kad mūsų komunistai visai nemoka, kaip susirinkimuose užsilaikyti: matydami, kad faktais negali atsilaikyti, griebiasi vartoti nešvarių žodžių. Bet tas jiems negelbėjo, nes tapo nubausti. Garbė yra A. Povilaikai, kad sugebėjo suvaldyti blėvikėlius ir tvarkingai susirinkimą vesti. Nauja Šviesos dr-jos valdyba susideda iš gabių ir energingų žmonių, nes pirmininku išrinktas A. P. Osteika, kuris pataikys vesti draugiją, kaip ir buvęs pirmininkas A. Povilaika.

Šviesos draugija užlaiko didelį knygyną ir savo svetainę, 883 Bank g-vė. Butų geistina, kad daugiaus žmonių naudotųsi knygynu.

Klerikalams Nesiseka

Kenkti Sandariečiams.

Pas mus gyvuoja apie 40 draugijų ir visada stengiasi viena kitai nekenkti rengimuose. Bet dabartiniu laiku kai kurie klerikalų fanatikėliai, susispietę pūvėliava Prekybos B-vės šėrininkų, pradėjo rengti visokius vakarus priešais vidurinę srio-

ve. Štai lapkričio 22 d., 1920 lietuvių dramatiška draugija "Varpas" statė scenoje veikalą "Keistutį". Tą pačią valandą klerikalų šaika po priedanga Prekybos B-vės šėrininkų surengė prakalbas, norėdami pakenkti "Varpo" dr-jai, bet jiems nepasisekė ir patys panešė nuostolius. Buvom manę, kad surengė prakalbas per neapsižiurėjimą ir daugiaus nebandys kenkti. Bet štai antras faktas, kurs tikrai parodo, kad veikia su noru kenkti. A. L. T. Sandaros 11 kp. surengė balių sausio 29 d., 48 Green g-vės ir apgarsinimai buvo išplatinti dvi savaitės prieš balių. Klerikalų šaika pamatė, kad sandariečių yra rengiamas balius ir įžanga 35c., tuojaus paėmė svetainę 103 Green g-vės ir surengė balių tą patį vakarą, padarydami įžangą 20c., idant būtų galima pakenkti sandariečiams. Reikia pastebėti, kad tą šaiką vadovauja J. Tverijonas, žmogelis su keistais norais ir silpno budo. Gerbiamieji, jeigu norite surinkti aukas už automobilį, kurį nupirkote Lietuvos Armijai, stengkitės rengti vakarus nekėdami kitoms draugijoms. Tąsyk turėsite pasekmes, bet taip toliau darydami panešite nuostolius, kaip lig šiol, ir sukelsite neapykantą priešais save.

Socialistai Veikia, bet Rėmėjų Mažai Turi.

Vasario 6 d., vakare L. S. S. 34 kp. statė scenoje dvi komedijas: "Meška" ir "Daktaro kabinete." Žmonių susirinko pusėtinai. Veikalai sulosti neblogiausiai. Lošime atsižymėjo T. Baranauskienė, Pruselaitynė ir plėlė Šeštokiūtė. Iš vyrų pusėtinai lošė P. Palšis, J. Triečiokas, Kurauskas, taipgi žydo rolėje A. Nainis. Kiti lošėjai vyrai silpnai lošė.

W. L. Progresyviškų Draugijų Sąryšis.

Gruodžio mėnesyje turėjo fėrus. Visos tautiškos draugijos aukojo iš išdų ir pilnai rėmė, nes fėrai buvo rengiami Lietuvos šauliams. Gryno pelno liko \$2100 ir visas pelnas pasiūstas į Lietuvą per Lietuvos Misiją. Sąryšis ir daugumas tautiškų draugijų nutarė griežtai kovoti prieš tuos žmones, kurie eina priešais Lietuvos nepriklausomybę.

A. P. OSTEIKA.

NORWOOD, MASS.

Nedėlioje, vasario 6 d. buvo surengti debatai Liet. Pil. Sąjungos 9 skyriaus. Į debatus buvo kviečiami klerikalai, ant tēmos: "Ar neklysta Tautos Fondo pesekėjai ignoruodami Liet. Pil. Sąjungą?" Bet klerikalai, kaip visada, taip ir į šiuos debatus nestojo. Tuomet Piet. Pil. Sąjungos 9 skyriaus išrinkti debatoriai tinkamai susirinkusiems paaikškinti Liet. Pil. Sąjungos tikslus ir klerikalų klaidas. Po tam likos atidarytos diskusijos su "komunistais". Tēma buvo paskirta apie Lietuvos valstybę, tai didvyriai "komunistai" spyrėsi nuo tos tēmos. Mat jie jaučiasi bankrutais Lietuvos klausime diskutuoti. Todėl "komunistai" padavė kitą tēmą, butent: "Ar yra skirtumas tarp Liet. Pil. Sąjungos ir A. L. T. Sandaros?" Šita tēma ir likos diskutuojama. Šiose diskusijose "komunistai" bandė klerikalų argumentais vaduoti, bet pasijuto, kad ir su klerikalų argumentais bejiegiai ir griebėsi priemonių pažeminimui atskirų ypatų, kad tuomi padarius betvarkę diskusijose, nelaukdami diskusijų pabaigos išsmuko per duris lauk.

Kad kunigai bijosi stoti į debatus ar diskusijas, tai nesterbėtina, nes apginti kunigų klaidas begalo būtų sunku, bet kad ko-

munistėliai, kurie pirmiau taip garbinoo diskusijas, dabar jau purtos, tatau aišku, kad kaip kuniginiai, taip ir komounistėliai politiški bankrutai.

Zanavykas.

SHENANDOAH, PA.

Šis-Tas iš Angliakasių Gyvenimo.

Sausio 30 d., s. m. Lenkų svetainėje, prie S. Main St. įvyko prakalbos. Prakalbas rengia naujai organizuojama "Unija" po vardu: "Pasaulio Pramonės Darbininkų Organizacija" arba I. W. W., kurią čionai dabar pradėjo mainieriai tverti su pagelba viršminėtos Unijos agentų.

Kadangi čionai nuo senų laikų yra stipri unija U. M. W. of A., tai kodėl ji paliekama į šalį ir organizuojama nauja? tai man dar nėra žinoma.

Kaslink buvusių prakalbų, tai bent šitą parašysiu. Tarp kalbėtojų buvo lietuvis iš Brooklyn, N. Y., bet jo pavardę neteko gerai nugarsti, kadangi susirinkę žmonės labai neramiai apsiėjo. Pirmas kalbėtojas trumpai kalbėjo.

Antras kalbėjo anglas, buk atvykęs iš Chicago, Ill. Pradžioje kalbos pasisakė, kad jis nėra joks organizatorius, tik toks patsai darbininkas, kaip jie. Jis kalbėjo ilgias, ir, matyti, yra pusėtinai apspazinęs su darbininkų reikalais, ir gan gerai nusvietė darbininkų padėjimą, nurodydamas faktais, iš kur kila bedarbė ir skurdas tarp darbo žmonių. Taipgi nurodė kapitalistų visas šu ybes, ir kad darbo žmonėms reikia daugiau vienybės, organizuotis, sviestis ir t. t.

Žinoma, kad reikia daugiau vienybės, bet ką tiems galima daryti, kurie nesirupina pats save pažinti ir suprasti skriaudas, kurias apturi iš kapitalistų pusės? Jeigu žmonės nesistengs patys daugiau protauti, tai jiems nepagalbės nei I. W. W. Tarp angliakasių yra žmonių, kurie priguli prie unijos, bet delko, kiti patys nežino. Labai dar žmonės atsilikę nuo kitų vietų. Kiek man pasirodė per minėtas prakalbas, tai gėda yra mums, lietuviams, taip pasirodyti, dar kada yra svetimaudčių tarpe mūsų, ypatingai, kaip buvo ant šių prakalbų. Prisirinko žmonių gana diktokai, ir, galima sakyti, sunku būtų buvę rasti žmogų su blaiva galva: visi suėjo pugsirčiai. Ir kas jiems gal žingeidu buti: Unijos ir jų pačių reikalai, kad jie vos viens kitą gali žiūrėti? Žiurint į tokius kankinius šlyktu darosi. Gėda, kad mūsų lietuviai dar vis paskendę tame pragare ir nuodinas pats save ir leidžia savo sunkai uždirbtus centus ant vėjo, ir tą visą jų apsiėjimą matant turi rausti iš gėdos, o čia svetainė pilna dumų priurkyta, vos gali kalbėtoją matyti, visi kalbasi, eina per svetainę ir, kas dar keičiasčiaus, kad kuris vedė prakalbą (pirmininkas) tas patsai sėdi ant estrados ir įsikandęs cigarą, kad dumia, tai dumia, dumai net aplink ausis sukasi. Tai biskį tau ir kulturiškas pasielgimas. Svetimtautis matydamas tokių mūsų pasielgimą, ką gali pamatyti apie mus?

Gerbiami Shenandoah lietuviai! Laikas, broliai, jau suprasti ir pabusti iš to nežinystės miego. Juk tai gėda, didžiausia gėda mums, lietuviams, jeigu mes dar nemokame žmoniškai užsilaikyti prakalbose.

J. K. Urbonas.

NEDELDIENIO MOKYKLOS.

Pagal Cenzo Biuro pranešimą, 1918 m. Suv. Valtstijoje buvo 195,276 vadinamųjų "Sunday Schools" su 19,951,675 mokiniais. Amerikos nedėldienio mokyklos užsiima mokiniu vaikų vien tik tikėjimiskų dalykų, kaip katekizmo, šventraščio ir t. t.

Aukos Lietuvai 1920 Metais.

(Per Lietuvos Valstybės Misiją Amerikoje.)

Amerikos lietuvių aukos Lietuvos reikalams per 1921 metus, buvo pilnai patiekto spaudai dėl pagarsinimo ir sutraukoje šitaip atrodo:

- I. a) Lietuvos Kariuomenėi, \$10,625.58
- 1) Liuosnorių organizuotei (atsk. duota L. Kar. Mis.) .. 9,597.70
- 2) Kareivių reikalams 1,027.88
- b) Lietuvos Šauliams, \$46,975.11; L. Bon. 11,400; A. B. \$350.; markėmis 7,400; Bendr. šėrais 110; W. S. S. 34.34
- c) Lietuvos Gynimo Komitetui, \$53,653.84; L. Bon. 1250; A. B. 350.; markėmis 3,000; Bendr. šėrais 110; W. S. S. 5 dol.
- d) Lietuvos Raud. Kryžiui, \$14,074.61 ir 400,000 auksinų, nuo L. R. Kr. Rėm. d-jos.
- e) Lietuvos Valstybės reikalams (L. V. Išdui), \$1,845 ir W. S. S. 10 dol.
- f) Lietuvos Valstybės reikalams (ant vietos), 543.27
- g) Našlaičių prieglaudoms 1,578.62
- h) Įvairios aukos, 4,340.66

Bendra suma visų aukų, \$133,636.84; Liet. Bon. 12,650; Am. B 700; markėmis 410,400; įvairių bendr. šėr. 220; W. S. S. \$49.34.

Skaitlinės pasiūstų aukų Lietuvon per visuomenės organizacijas (Fondus, draugijas) ir atskirus asmenis, sutraukoje yra nežinomos, bet reikia spėti, yra taipgi nemenkos.

II. Aukos Lietuvos Gynimo reikalams yra barometras upo lietuvių - išeivių minios, sąryšyje su nuotikiais pačioje Lietuvoje. Kad įsivaizdinti to upo atmainas, — paduodame aukų plauskimo mėnesiais:

1920 metų	Liet. kariuomenėi	Šauliams	L. B.	Am. B.
Sausis		\$1,047.29		
Vasaris		425.57		
Kovas		2,421.19		
Balandis		717.16		
Gegužis	\$10,625.58	329.26		
Birželis		78.50		
Liepos		119.00		
Rugpjūtis		100.00		
Rugsėjis		35.10		

	Gyn. Komitetui	L. B.	Am. B.
Spalio	\$3,032.15	50.	13,407.56
Lapkritis	29,992.02	1,100	18,396.09
Gruodis	20,629.67	150.	9,898.39

Tokiu budu, aukos vien tik Spalio, Lapkričio ir Gruodžio — Gynimo Komitetui ir Šauliams bendroje dolerių sumoje arti \$115,000., buvo griausmingas atsakymas amerikiečių į lenkų intrigas Vilniuje.

Stambiausias vienkartinės aukas yra davusios šios kolonijos:

	GYNIMO KOMETUI		SAULIAMS	
	L. B.	A. B.	L. B.	A. B.
Chicago, Ill. (Lapkr.)	\$8,603	—	\$1,144	—
" " (Gruod.)	4,577	—	—	—
" " (Gruod.)	1,119	—	100.	—
Baltimore, Md. Lapkr.				
Spalio	1,825	550.	150	859
Elizabeth, N. J. (Lapkr.)	1,823	—	—	—
Kenosha, Wis. (Gruod.)	1,039	—	—	—
Rockford, Ill.	1,000	—	—	—
Racine, Wis.	935.	100.	—	—
Brooklyn, N. Y. (Spal.)	—	—	1,632	50.
New Britain, Conn. (Spal.)	—	—	1,191	450.
" " " (Lapkr.)	—	—	1,108	200
Newark, N. J.	—	—	1,353	3,100
New Haven, Conn. (Lapkr.)	—	—	1,063	100
Waterbury, Conn. (Spalio)	—	—	687	1,050

III. Aukos pasiūsta į Lietuvą įvairiu laiku, sutraukoje imant, sekant:

- 1, Lietuvos kariuomenėi (per Kr. Apsaugos Ministr.) \$592.85 — 35,450 auks. 1856.28
- 2) Šauliams, 45,013.50 — 3,073.450 Šauliams p. Agintas iš Newark, N. J. per Val. Išdine, Kaune 7,000
- 3) Liet. Raud. Kryžiui 13,699.61 — 1,311,207 375.00
- 4) Gynimo Komitetui 44,790.00 — 3,193,548.40
- 5) Liet. Valst. Išdui, (Chicagos "Varpo"), 1,830.15 — 126,000, \$15.00 (auksu).
- 6) Našlaičių Prieglaudoms (per Soc. Ap. Dep.; Valst. Prezid. ir p. Sleževičienei) 1,528.62 — 100,476 50.00
- 7). Įvairiems tikslams: Norwood, Mass. (N. L. Dr. Kom.) per Steig. Seimo Pirm. — Našlaičiams 300.00 — 18,000 Paterson, N. J., — Perlojais šaulių buriui 440.66 — 30,450 Tamaqua, Pa. — Šauliams (\$300.00) ir Našlaičiams per V. Pr. A. Smetoną (\$500.), 800.00 Baltimore, Md. (L. Taryba) — Našlaičiams per per Soc. Apsaugos Dep. 800.00 Boston, Mass. (N. L. D. K.) per Užs. Reik. Minist. A. Voldemarą, del nukentėjusių nuo karo .. 2,000.00

Bendrai \$114,091.67; 7,895,581.40

Tokiu budu pasiekė jau Lietuvą 7,895,581.40 auksinų ir \$5,986.28 dolerių aukų. Aukos Liet. Bonais, Am. Bonais, šėrais, W. S. S. in šiek tiek grynais pinigais lieka dar pasiūsti jau šiais Naujais Metais. Sąryšyje su aukų rinkimu "Šauliams" ir Gynimo Komitetui pasidarė išlaidų per visus metus 278.84 del apmokėjimo kabelių ir liudymų pagaminimo. Šiaipgi už aukų persiuntimą jokio nuosimčio rabatui neatitaukiama.

IV. Naujus 1921 metus pradant, plačios Amerikos lietuvių visuomenės tebėra renkamos akos sekantiems tikslams:

- 1) Gynimo Komitetui (ypač "plebiscito" laimėjimui),
- 2) Lietuvos Šauliams,
- 3) Lietuvos Raudonajam Kryžiui,
- 4) Sužeistų kareivių reikalams (per Krašto Ap. Minist.),
- 5) Našlaičių Prieglaudoms (per V. R. M. Socialės Apsaugos Depart.),

- 6) Švietimo reikalams (Vilniaus Universitetui),
 - 7) Bendriems Liet. Valstybės reikalams (L. V. Išdui).
- Lietuvos valdžios vardu reikšdami širdingiausių padėką visiems neprigulmingos Lietuvos remėjams, už gausias (virš 10,000,000) auksinų aukas 1920 metais, linkime pasisekimo darbuose ir šiais Naujais Metais pralenkti aukomis senuosius.

Lietuvos Misija Amerikoje.

Sausio 15, 1921 m.
162 W. 31st St.,
New York, N. Y.

ISPUDŽIAI BEVAŽINĖJANT PO MAŽĄJĄ LIETUVĄ.

(Seka nuo 2 pusl.).

nais žmonių, kadangi jie nemoka lietuviškai, tik vokiškai, todėl manoma, kad jie bus palaikytajai vokiškumo. Anoje Nemuno pusėje, kuri prie Lietuvos skiriama, žmonių yra apie 165,000 ir žemės plotas apie 3000 kvadratinų kilometrų. Šioje pusėje yra varoma didelė agitacija vokiškų valdininkų prieš Lietuvą. Yra daroma šiaip: vokiečiai agituoja, kad nesidėti prie Lietuvos, lenkai turi pasamdę keletą lietuviškų išgamų, kurie varo agitaciją už lenkystę ir taip žmones demoralizuoja. Šioj apylinkėje lietuviškai kalba apie 85%. Kalba žemaitiška, labai daug vokiškų žodžių primaišyta, taip, kaip sulenkėjusiose vietose girdėti: proše pane, proše pane, taip čionai girdėti: na jojo, na jo, jo. Po kaimus moterys dėvi sijonus dar su senos mados, tai yra 99 kvoldais. Žmonės gana malonus, sveiki ir gražūs. Pas gyventojus gana geras švarumas. Miestuose tarp jaunimo gana pakilęs tautiškas. Jaunimas daro sau susirinkimus, kur vien tik lietuviškos kalbos, žaislai ir dainelės. Ir man teko but Klaipėdoje keliuose tokiuose susirinkimuose. Kučios vakarą pas p-lę Bajoraitę burelis jaunimo visą vakarą su dainelėmis ir žaislais paleido vakarą, taip ir pirmą Kalėdų dieną ir daugiau tokių vietų. Naujus Metus buvo sukviesta pas p. Saugą, čia buvo žaislai, šokiai, dainos ir užkandžio nuo 8 vakaro iki ryto 5 val. Jaunimo buvo apie 75, po vadovystę ir iniciatyva "Aidos" choro. Turiu pasakyti, kad Prūsų Lietuvos mergaitės labai gražios ir malonios, darbščios ir švarios. Čia jau nematysi slavisko tipo, tai yra apskritų veidų ir užriestų nosių.

Tilžėje išeina "Rytojus" gosiomis raidėmis lietuvių leidžiamas. "K. Keleivis" ir "Naujoji Liet. Ceitunga" 3 kartus į savaitę, leidžiamas vokiečio lietuviškoje kalboje, bet vokiškoje dvasioje.

Taipgi yra Choras "Gied. Draugijos" vedamas p. Viduno. P-nas Vidunas, kaip nuo senų laikų, taip ir dabar labai daug dirba Lietuvos labui. Taipgi Klaipėdoje yra choras "Aida" prie kurio priklauso apie 70, ir kas pagirtina, kad yra daug tokių žmonių, kurie yra apsišvedę, ir vyras su žmona eina į chorą dainuoti. Maniau, kad tai tik tie jaunieji, kurie patlab apsišvedę, bet užėjęs pas p. Braką, žinomą seną kovotoją už Lietuvos labą išgirdau, kaip jisai sako savo žmonai, kad vaikutį mgdytų ir rengtųsi greičiausiai į chorą.

Mažosios Lietuvos Pramonė.
Lietuvių Banka, Klaipėdoje susiorganizavo rugsėjo mėn 19-19 su 30 narių. Akcija viena tukstantis markių, atsargos kapitalas arba koznas narys už kitą tukstantį savo turtu yra atsakantis. Pati pradžia gi buvo su 30,000 markių. Į metų laiką jie turi narių apie keturis šimtus ir pusę apyvartos per metus darė ant 60 mil. Dividendus mokėjo 15%, žodžiu sakant, labai gerą biznį Lietuvių Klaipė- (Pabaiga ant 8 pusl.).

KNYGŲ KATALOGAS.

"Sandaros knygyne dabar gaunamos šios knygos:
"Lietuvos Kariuomenė"

Parašė Karininkas Ladislovas Natkevičius, artilerijos vyresnysis Leitenantas.

Telpa pilnas aprašymas tverimos Lietuvos kariuomenės, Lietuvos kariuomenės forma, virš 60 gražių, įvairių fotografijų, porą žemlapių ir keletas kariškių dainų su gaidomis.

Šita pirma tos rūšies knyga lietuvių kalboje, turi rastis kožno jaunuolio skaitoma ir gerbiama. Kaina popieros viršais — \$2.00. Ta pati gražiais audimo viršais \$3.00.

Kariškių Kalendorius 1920 m.
Išleistas Kaune; Krašto Apsaugos Ministerijos Literatūros dalies leidinys. Kaina 45 centai. Antano Smetonos gražus paveikslas, (11½ X 16) dabar yra gaunamas "Sandaros" ofise. Kaina 10 centų., į kitus miestus pašta pasiunčiant kaina 16 centų.

GERB. M. PETRAUSKO.
Visi vėliausi muzikališki veikalai, dabar yra gaunami "Sandaros" knygyne.

- 2. Lietuviškos Dainos, III. sąsiuvinis. Mišriems balsams (kvartetams arba chorams). Antra laida. Telpa 6 įvairios dainos. Kaina 25c.
- 4. Girių Karaliaus. Vieno veiksmo fantastiška opera. Lietuvių ir Anglų kalbose. 78 pusl. \$3.00.
- 5. Eglė — "Žalčių Karalienė". Žalčio ir Gulbės — dievaičio duetas. Lietuvių ir Anglų kalbose. Kaina 75c.
- 6. Birutė — "Dievaičiai dievuliai", Birutės aria, sopranui. Lietuvių ir Anglų kalbose. Kaina 30c.
- 7. Aras. Kvartetas: Sopranui, Altui, Tenorui ir Bassui 35c.
- 9. Kanklės. Dvylika leidinių, trečių — 1919 metų. Kaina \$1.50.
- 10. Kregždėlė. Žodžiai V. Kapso. Duetas Lietuvių ir Anglų kalbose. Kaina 30c.
- 11. Vestuvės. — "Papuskie Vėjali". Jaunosios Aria, Sopranui arba Mezo - Sopranui. Lietuvių ir Anglų kalbose. Kaina 35c.
- 12. Mažas Muzikos žodynėlis. Tankiausiai vartojamų žodžių paaiškinimai Anglų ir Lietuvių kalbose. 32 pusl. Kaina 25c.
- 13. Aušrinės Kelias. Čia telpa gražių eilių ir šiaip pasikaitymų. Verta pasikaityti kožnam mylinčiam klasiškų r a š t u s . Pustl. 79 50c.
- 14. Anderson' Pasakos. Čia telpa 11 gražių pasakaitių su paveiklėliais papuoštų. Lietuvių kalbon išguldė P. Nerys. Pustl. 82 25c.
- 15. A B C Pradžiamokslis rašymo ir skaitymo knygelė I. Sutaisė Mokytojas Juozas Damijonaitis. Kietais audimo viršeliais 30c.
- 16. Aukso Veršis. Vieno veiksmo komedija. Vertė Scenos mylėtojas. Pustl. 35 15c.
- 17. A. L. T. Sandaros Principai ir Programos. Parašė Albinas Rimka. Pustl. 32 10c.
- 18. Eilės - Dainos. Parašė Juozas Rainis. Gražios eilės del deklamavimo. Pustl. 32 20c.
- 19. Gyvenimo Verpete. Drama penkių veiksmų. Parašė Bl. Kadagutis. Pustl. 77 45c.
- 20. Girmikas - Pašakarnis, pasakojimas ir "Bėgėdis Jonas", vaizdelis. Parašė Karolis Vairas. Pustl. 42 25c.
- 21. Francijos Revoliucija. Parašė M. Avietėnaitė. Trumpa aiški istorija Francijos revoliucijos. Su paveiklėliais. Pustl. 75 40c.
- 22. Kaip gyvena: Latviai, Anglai, Suomalai. Parašė M. Šalčius. Pustl. 65 20c.
- 23. Kas iš kur pareina. Trumpi pasakojimai apie kasdieninius žmonių vartojamus d a i k t u s . Pustl. 62 20c.
- 24. Doktoras Kišeniuje. Aiškų pamokinimą kaip užlaikyti sveikatą ir kaip nuo ligų apsiginti. Sutaisė M. Paltanavičia. Kietais audimo viršeliais. Pustl. 167 75c.

Tel. S. B. 2488
DR. J. C. LANDZIUS - SEYMOUR
LIETUVIS
Gydytojas ir Chirurgas
366 Broadway, S. Boston, Mass.

Dr. Terssem
DENTISTAS
306 Main St., Worcester, Mass.
viršiu "Iver Johnson" kautuvės
Patyres dentistas, prieinamos kainos. Atdara subatoms po pietų. Nedėliomis pagal sutartį. Telephonas Park 3310.

KASDIENINIS MAISTAS VISIEMS REIKALINGAS
Zinomas senas biznieriūs
ANT. NAUJOKAITIS
208 West Fifth Street, South Boston, Mass.
ATIDARĖ visokių produktų krautuve, kaip tai Mėsos Markėtą ir Grosernia. Kviečia visus apielinkės lietuvius kreiptis su pirkimu maisto ir kitų smulkmenų, čia rasite gerą prekes ir mandagų patarnavimą.

Lietuviška Aptieka
Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų.
Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valinimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptųjų ligų ir geriausių patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, suėdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausių daktarus per telefoną visai uždyką.
H. CABITT,
100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

Nauja Eilių Knyga Svetimoj Padangeje Pasualio Verpetuose
Knyga didelio formato: 7X10 colių, 200 puslapių, gera popiera ir graži spauda, papuošta su daugeliu venetų ir autoriaus paveikslu.
Eilės, dainos ir prietikiai, šešiuose skyriuose. Viso telpa porą šimtų įvairių eilių.
Parašė ir išleido A. J. JOKUBAITIS
Kaina knygos \$2.00, bet del sandariečių mes parduosime per 30 dienų tiktai po \$1.25, todėl, pasinaudokite šia proga, užsisakykite tuojaus šią knygą, tuom pačiu paremsite "Sandarą."
Užsisakant ir pinigų siunčiant, adresuokite:
"SANDARA"
327 E St., Bank Bldg., Boston 27, Mass.

Lietuviškos Atvirutės
"Sandaros" Knygyne dabar gaunamos sekantios tikrai lietuviškos atvirutes:
KAINA — 2 Už 5c., 12 Už 25c.
1. Lietuvos Ukininko Grinčia,
2. Lietuvos Ukininko Namas,
3. Lietuvos Ukininko Vaizdelis,
4. Vilniaus reginys, žiurint nuo Vilijos,
5. Vilniaus Katedros Bažnyčia,
6. Petro Rimšos "Artojas",
7. Šiaulių miesto rinka,
8. Vasarinis Vilniaus Teatras,
9. Petro Rimšos "Močiutė",
10. Trakų pilies griuvėsiai,
11. Gedimino pilies griuvėsiai,
12. Gedimino kalno vaizdelis,
13. Trakų ežeras ir pilis,
14. Sodžiaus vaizdelis "svečių belaukiant",
15. Sv. Onos Bažnyčia Vilniuje,
16. Dr. V. Kudirka Lietuvos Rašytojas,
17. Lietuvalitės, gražus vaizdelis.
Taipgi sekantios: po 5c., 6 už 25c.:
18. Mikas Petrauskas, liuso meno dailininkas,
19. Dr. V. Kudirka, Lietuvių rašytojas,
20. Simanas Daukantas, Lietuvių Istorikas.
I kitus miestus pašta mažiau 4 nesiunčiame. Perkupčiam leidžiam gerą nuosimtį. Pasiskubinkite kol yra. Užsakant ir pinigų siunčiant, adresuokite:
"SANDARA"
327 E STREET, BOSTON 27, MASS.

KAS NAUDOJA PAIN-EXPELLERĮ?
Darbininkas naudoja painengvinimui skaudamų muskulių nuo įtempto sunkaus kasdieninio darbo.
Ukininkas naudoja jį ir negalėtų apsieiti be jo. Pain-Expelleris laikomas garbingoj vietoj kiekvieno ukininko namuose, kur gali atsitiikti netikėtas staigus ligos užpuolimas, nelaimingas atsitikimas ir daugybė kitų nelaimių istikti.
Dirbtuvės darbininkas naudoja Pain-Expellerį, nuo pečių skaudėjimo, skausmo šone, šalcio ir kitų mažų nesveikimų, kurie grumuoja pertraukimui galimybės uždribti kasdieninę duoną.
Angliakasyks naudoja Pain-Expellerį nuo reumatiško skausmų, strėnų degimo, neuralgijos ir kitų atsitikimų jo pavojingam užsiėmime, kad užlaikytų savo sveikatą ir energiją.
Namų šeimininkė naudoja Pain-Expellerį, kuomet vaikai nupuola ir susimūsnuo musų įkandimo ir kitų vabaly įglimo ir ten, kur geras linimentas reikalingas.
Visi naudoja Pain-Expellerį.

Vietos žinios.

ATSISAUKIMAS

I Lietuvos Piliiečių Sąjungos Skyrius ir Visuomenę.

Gerbiameji piliiečiai! Siuomi pranešame, kad So. Bostono L. P. S. pirmo skyriaus gerbiamas J. Lutkauskas, L. P. S. centro pirmininkas, nori turėti maršrutą Naujosios Anglijos apskrityje. Jisai nori pradėti maršrutą kovo 1 d., 1921. Taigi, gerbiameji piliiečiai, pasirodo, kad mes visai mažai laiko turime, o maršrutą turime priimti su didele padėka. Tad gerbiameji, šaukime extra susirinkimus arba nors valdyba pasitarusi užimkime svetaines ko greičiausia. Jeigu kur da nėra L. P. S., tai būtų priedermė kitoms politiškomis organizacijoms arba nors pavienių surengti prakalbą del Lietuvos likimo. Stokime visi į darbą, nepaisant, kokių sriovių mes butumėm. Jeigu prisieina svarbi valanda, tai partijas turime padėti į šalį ant to laiko, ir dirbti visi išvieno.

Taigi, marš vist į darbą nuo pirmo pamatymo, kad darbas yra pradėtas. Išvengimui klaidų, kad nesurengtume dvi kolonijos tuo pačiu laiku, apžiūrėkite vietą ir praneškite, nuo kokio laiko iki kokiam laikui jus galėtumėte turėti prakalbas. O mes tuomet matydami, jeigu pasitaikytų dvi vietas tą pačią dieną, tai tuojaus pranešume jums, kad perkeisti dieną. Jeigu kam kas yra neaišku kas link maršruto, tai kreipkitės šiuo antrašu:

V. P. Jankauskas,
1518 Columbia Road,
So. Boston, Mass.

PRANEŠIMAS.

A. L. T. Sandaros 7-ta kp. loš veikalą "Laimės Jieškotojai" 5-tą dieną Kovo, subatos vakare, Lietuvos Svetainėje, kamp. E ir Silver Sts., So. Boston, Mass.

Maloniai prašomos visos draugijos ir kuopos nerengti jokių parengimų tą vakarą.

RENGIMO KOMISIJA.

BOSTON'O KRIAUCIAI NEMIEGA.

Išėję į generališką streiką, kriaučiai pradėjo veikti ir rūpintis savo ateicia, kad nepralaimėti to, ką buvo iškovoję per peireitus kelis metus per sunkią kovą. Pradėjus Talbot Co. streiką rugsėjo 15 d., 1920 m. tęsė kovą iki išėjo generališkas streikas. Išėjus į generališką streiką pasididino ir kova prieš musų priešus darbdavius. Jie pradėjo varyti purviną darbą prieš darbininkus; kriaučius ir prieš visą darbininkų klesą. Jie pradėjo gązdinti darbininkus visokiais budais: indžionkšn ir areštavimais, bet kriaučiai visai nenusigando ir nemislina nusigąsti. Darbininkai, vietoj nusigandimo, įgavo didesnę energiją ir drąsą ir nutarė kovoti ir laikytis ant kovos lauko iki tol, kol bus laimėta musų kova. Taigi, draugai kriaučiai ir visi darbininkai, visi kaip vienas į kovos lauką, visi kaip vienas ant pikietų rytas ir vakaras, visi ant susirinkimų, kada tik jus pašaukia, visi pabuskite, jeigu katrie da miegojote, nes jeigu miegosite, draugai, dabar tai ateityje reikės verkti ir keikti pačius save. Taigi, draugai, nemiegokit, jeigu katrie da miegate, nes jusų ateitis laukia.

Presos Komisija;

J. J. Peldzius,
A. J. Zardeckas,
J. Skiotis.

SOKIAI!

A. L. T. Sandaros 7-ta kp. So. Boston, Mass., rengia ŠOKIUS ant 16 d. Balandžio. Taigi šio maloniai prašome kitų draugijų ir kuopų ant minėtos dienos nieko nerengti, kad nebutų pakenkimas vienių kitiems. RENGĖJFAI.

SVARBUS SUSIRINKIMAS.

Lietuvos Atstatymo Bendrovės, So. Boston'o skyriaus nariai - sėrininkai butiniai ateikite į susirinkimą, kurs bus vasario 17 d., ketverge, 7:30 v. v., L. L. Dr. svetainėje, E ir Silver gatvių. Svarbūs reikalai yra išpildyti proxy ir kam pavesti savo balsą. Kas da ne išpildė proxy, atneškite, mes pagelbėsime. Skyr, pirm. D. Šapalas, Sekr. K. Vileišis.

LIETUVOS ŽINIOS.

(Tąsa nuo 1 pusl.).

Lenkai ir gudai. Kaip praneša gudų biuras, lenkai uždarę Ašmenoje gudų knygyną vien tik užtai, kad ant jo buvo parašas gudų kalba. Komendanturos oficerius pasakęs, jog jeigu tas parašas nebusiuš numistas, tai pats savininkas ten kabėsiaš.

Iš ten pat sužinome, kad vienas lenkų agentas atvykęs į Vilniaus gub. Rokitos valsčių su p r o t e s t o protokolu prieš tarptautinės kariuomenės siuntimą plebiscitui į "Vidurinę Lietuvą." Gyventojai ne tik ką nepasirašė, bet net patį protokolą suplėšė.

Chardigny vėl Kaune. Naujuose Metuose atvažiavo į Kauną pulkininkas Chardigny su Tautų Sąjungos Kontrolės Komisija drauge su musų atstovu p. Jonynu, tik itaių atstovas susirgęs.

Didžiojo Seimo susirinkimas. Š. m. Sausio 15 d. vėl susirinko Steigiamasis (Didysis) Seimas. Pirmiausia Seimas svarstysiaš žemės klausimą.

Lietuvos Gynimo Komiteto suvažiavimas. Po Naujų Metų šaukiamas Lietuvos Gynimo Komiteto atstovų suvažiavimas.

Tautų Sąjunga ir mes. "Laisvės" Nr. 2 išspausdintas pasikalbėjimas su musų užsienio viceministeriu p. Klimu. Vice-ministeris pareiškęs, kad nors Tautų Sąjunga gerai suprato, jog lenkai užimdami Vilnių pasielgė neteisėtai, vistik lenkų už tai neubaudė. Toliau, tos Sąjungos Kontrolės komisija, kai mums buvo bloga, tai sėdėjo Varsavoje ar Vilniuje, o kai mes lenkus pradėjome mušti ir jau buvom į Vilnių beina, komisija trugdė karo veiksmus. Vėliau vėl reikalavo, kad mes nusiginkluotume, demobilizuotumės, atitrauktume, šaučius panaikintume, o lenkams apie tai nė žodžio. Vieni žodžiu aišku, kad toji komisija labai viensališka. Musų valdžia kreipėsi į Tautų Sąjungą, vien tik todėl, kad Lietuva buvo užpulta stipresnio priešo, tos Sąjungos nario ir jai nieko kita neliko, kaip tik kreiptis į Tautų Sąjungą jieškant teisės.

P. O. W. bylos atbalsai. Jau aname "Kario" numery buvo rašyta apie P. O. W. bylą ir jos vaisius. Pravartu bus geriau susipažinti su jos dalyviais. Jau buvo rašyta, kad tai yra Lietuvos lenkai, daugiausia dvarininkai ir jie norėjo nuversti musų valdžią. Dabar dar paaiškėjo, kad daugumas nuteistųjų Lietuvos karininkai ir valdininkai. Budami Lietuvos tarnyboje jie tuo labai pasinaudojo. Pavyzdžiui, Niekrasz buvo artilerijos sandėlio prižiūrėtojas, vogė iš jo ginklus ir karo medžiagą ir siuntinėjo savo P. O. W. Korzec, budamas valstybės girių prižiūrėtojas Kaišėdorių apylinkėje, buvo įsitaisęs pas save maištininkų ginklų sandėlį. Kauno lenkų gimnazija, kuri yra Lietuvos valdžios patvirtinta ir šelpiama, taip pat prisidėjo prie maištininkų. Tos gimnazijos direktorius Przemieniecki pabėgo išsižadėjęs užstato, o mokytojas Kovalec, lenkų oficerius drauge su Vasa- vičium buvo P. O. W. štabo šulai. Dauguma vietinių karininkų, daugiausia mobilizuotų dvarininkų, buvę pasidavę P. O. W. Dvaruose buvo jų intendanturos ir susisiekimo punktai.

Nenoroms kyla klausimas, ar neperdaug jau mes geri tiems ponams ir ar ne per švelniai pasielgė su jais teismas? Mėgino taisyti geležinkelį. Lenkai kelis kartus mėgino taisyti geležinkelio tiltą per Merkio upę, bet mums pasipriešinus jie atsitraukė. Tas tiltas yra neutralėje zonoje. Pasitraukė iš Jonišio. Nors Jonišio miestelis turėjo būti atiduotas lietuviams, bet Želgiovskinkai išbuvo tenai ligi šiol ir tik dabar jie pasitraukė iš Jonišio į Skardžią. Neutralėje zonoje dažnai pasikartoja lenkų plėšimai, kaip antai neseniai širvintų valsčiuje. ("Karys.")

ar neperdaug jau mes geri tiems ponams ir ar ne per švelniai pasielgė su jais teismas?

Mėgino taisyti geležinkelį. Lenkai kelis kartus mėgino taisyti geležinkelio tiltą per Merkio upę, bet mums pasipriešinus jie atsitraukė. Tas tiltas yra neutralėje zonoje.

Pasitraukė iš Jonišio. Nors Jonišio miestelis turėjo būti atiduotas lietuviams, bet Želgiovskinkai išbuvo tenai ligi šiol ir tik dabar jie pasitraukė iš Jonišio į Skardžią.

Neutralėje zonoje dažnai pasikartoja lenkų plėšimai, kaip antai neseniai širvintų valsčiuje.

("Karys.")

GELBĖKIME NELAIMINGĄ LIETUVI!

Jau antri metai, kaip Norwood'o, Mass. lietuvių užlaikome suparalyzuotą lietuvių SIMONĄ GRIGĄ, sergantį nuo 1918 metų. Jisai kaipo darbininkas savo menką uždarbį veikia išleido ant daktarų, gyduolių ir t. t.

Tada paėmėm mes jį gelbėti nuo badmiriavimo, bet musų kaimelis lietuviams neskaitylingas, o jog ne visi ir atjaučia. Musų vos gyvuojančios draugijėlės aukoje kiek išgalėjo, o išlaidos gana didelės, tiktai už vieno mėnesio pragyvenimą mokame 40 dolerių, o kur drapanos ir kiti dalykai, nagi nuolatos lankosi pas daktarą, tai vis neuždyk. Tokiu budu ir prie geriausių norų tą vargšą patys vieni ant ilgo užlaikyti neišgalėsime, o užlaikyti visgi reikia, ir kurgi dėsis nelaimingasis, jog da šiaip, taip gyvas į žemę nelys. Jisai, kaipo darbininkas savo menką uždarbį visai pabaigė.

Mes ir jisai nekantraudami, laukiame ramesnių laikų Lietuvoje ir su pagalba žmogmylių tą vargšą išieisime Lietuvon. Bet ir ten jisai beturtis, o darbininkas iš jo turbut jau nebus ant visados. Deltogi neprasižengsime, jei galėtume pinigiskai apurpinti tolymesnę jo ateitį, o pagelbėti daugeliui vieną nėra sunku, tiktai reikia gerų norų ir prisirengimo. Todėl geraširdžiai, kurie gelbite Lietuvą mylėdami žmones, ir kurie stovite už darbininkų labą. Šiuomi syk pagelbėkime savo broliui S. Grigui, išvaduodami iš badmiriavimo, kas dolerį, kas pusę, kas kvoterį ar 10c. Stiprios draugystės malonėkite pagal išgalę aukuoti. Aukų, čekių ar money orderį rašykite:

Jurgis Versiackas,

564 Pleasant St. Norwood, Mass
Ant kovertu užrašykite:

J. Pakarklis,

23 Dean St.,

Norwood, Mass.

S. Grigo Šelpimo Komisija,
Norwood, Mass.:

Ludyjimai: D. L. K. Keistučio Dr-tė, Norwood, Mass.:

Pirm. F. M. Matchion,

Sekr. A. Pratažius,

Sv. Jurgio Kareivių Dr-tė,
Norwood, Mass.:

Pirm. J. Versiackas,

Sekr. Pranis Dargvainis.

ISPUDZIAI BEVAŽINĖJANT PO MAŽĄ LIETUVĄ.

(Pabaiga nuo 7 pusl.).

dos Bankas daro ir labai žymiai eina geryn, nes tinkami žmonės veda tą dalyką. Nors yra apie 6 vokiškos bankos, bet šita naujai susiorganizavus geresnį biznį daro už anas, užtad, kad yra geras pasitikėjimas ir prisirišimas prie Lietuvos.

Bendrovė "Laima." Suorganizavo spalio mėn., 1919 m.. Pradžia su kapitalu 10,000 markių ir paskolino "Laimai" p. Meikies ir Kvauka po 100,000. Acija po 1000 markių. Taipgi atsargos kapitalas arba garantijos koželas akcion. atsakantis už kita tiek. "Laimos" Bendrovė svarbiausia užsiima išdirbyste įvairių baldų, taipgi užsiima ir pirk-

lyste, šiandien prie "Laimos" priguli apie 300 narių. Darbininkų dirba 34. Apyvartos peireitus metus darė mil. pusę. Dividend; išmokėta 20%. Taipgi kaip banka, taip ir "Laima" skiria iš uždarbio 20% lietuviųstės reikalams.

Taipgi yra Klaipėdoje Pramonės ir Prekybos Bankos skyrius, turi namą nusipirkęs už pusę mil. markių, pačiam miesto centre. Tam pačiam name yra ir Liet. konsulatats. Klaipėdos miestas turi gyventojų su priemiesciais apie 40,000. Kaip teko girdėti, J. Gabrys esąs pirkęs namą apie už 200,000 mk. Taipgi ir J. Vanagaitis turi savo namą Klaipėdoje. Klaipėdoje išeiina Tarybos žinios, kaipo oficialis organas Tautų Tarybos. Taipgi išeiina "Prūsų Lietuvių Balsas" kasdien. To laiškaščio kalba taikoma prie Prūsų lietuvių tarmės, gotiškomis raidėmis. Vokiečiai neaplenčia to laikraščio. Taipgi išeiina "Valdžios žinios" kas antrą dieną, vokiškai ir lietuviškai, leidžiamas valdžios. Prūsų lietuvių, kiek teko patirti, labai neužganėdinti su Prancuziška valdžia. Ir-gi vokiečiai leidžia lietuviškoje kalboje į savaitę tris kartus laikraštį vokiškoje dvasioje. Kiek man teko patirti, tam krašte yra vedama didelė kova: vieni nori priekirti prie Lietuvos, kiti prie vokiečių, o treči, kaip yra pasakyta, pasamdyti agentai daro didelę agitaciją už lenkystę, tai reiškia, nesitiki lenkai, kad per Danzigą išėjimas į jurę bus galima palaikyti, todėl stengias, kad Maž Lietuva taptų lenkų koridoriu į jurę.

"Rytas". Bendrovė "Rytas" yra organizuojama ant vieno mil. markių kapitalo. Tos bendrovės užduotis bus, įsteigti moderniška spaustuvė su geriausiai įrankiais ir statomom mašinom Liet. Bankos name, labai paranki vieta, pačiam Klaipėdos miesto centre. Bendrovės "Rytas" bus užduotis spausdinti "Liet. Balsą", įvairias knygas ir kitokius visus darbus. Šiam miestė nėra moderniškos spaustuvės, nė jo apielinkėje. Artimiausia vieta, tai Tilžė, apie 90 kilom., iš kito sono Lietuva, Palanga, Kretinga, apie 15 kilometrų, Tauragė ir daug kitų miestelių aplinkui. Įtaisius gerą spaustuvę Klaipėdoje galėtų spausdinti visus miesto laikraščius, kurie išeiina ir atlinkinėti, kaip vokiškoje, taip ir lietuviškoje kalboje visokius darbus. Be to, kad tas labai gerai apsimokėtų ir ta bendrovė darytų gerą pelną, bet kačangi tie patys žmonės visur prisidėję, tai pas juos truksta finansinių įiegių, ir todėl aš patariu amerikiečiams pirkti šios bendrovės akcijas, kurios yra po vieną tukstantį markių. Jau pradžia yra padaryta 120,000 markių, jau sudėta ir apie 30-40 žmonių prisidėję. Todėl, amerikiečiai, pasistengkite pagelbėti įsteigti gerą, moderniška spaustuvę Prūsų Lie'uviuose, ne ka po su auka, tik kaipo su nupirkimu akcijos, kuri atneš gerą pelną, ir pagelbėsit Prūsų lietuviams spaudos reikalus pastatyti ant kojų. Taipgi aš patarčiau p. Igaudą iš Chicago siusti į Maž. Lietuvą, kaipo biznio, taip ir spaustuvės vedėju. Aš esu prižadėjęs Prūsų Lietuvos arba šios Bendrovės nariams, kad amerikiečiai išpirks akcijų už 15,000 dolerių. Perkant akcijų išpirkit čekį ant savo redakcijos arba stačiai ant šio adr: Bendrovė "Rytas" Liet. Bankas, Memell and, Germany, (Klaipėda). Už į šitą banką prisijustus pinigūs gausit nuo šios Bendrovės pirminko, J. Stikloriaus akcija. Į šitą bendrovę priguli visi pažangesni Prūsų Lietuvos žmonės, todėl aš pasitikiu, kad išpirks trumpu laiku akcijas, už kurias turėsite gerą pelną.

A. M. MARTUS.

Prakalbos!

Rengia Lietuvių Balso Dr. ja.

Bus Nedėlioje.

VASARIO-FEB. 20 D., 1921 M.

7 val. vakare.

LIETUVIŲ SALEJE.

Kamp. E ir Silver Streets,

Sđ. Boston, Mass.

Šios prakalbos yra rengiamos, kad davus progą neprigulintiems prisirašyti prie minėtos draugijos. Kalbės Plė Z. Puišutė ir p. J. Neviackas.

Taipgi bus ir koncertas. Dainuos Dorchester and Co.: p-lė O. Višniauskaitė, p. A. Višniauskas su savo žmona ir kiti solistai. Įstojimas bus numazintas ant pusės.

Visus širdingai kviečia ateiti,

L. BALSŲ DRAUGIJA.

Puiki Lietuviška

UŽEIGA

pas

ANTANĄ TAMULEVIČIŲ

300 Broadway, S. Boston Mass.

DEL VISŲ!

Taisau visokius čeverkykus vyrų, moterų ir vaikų. Gali vaikščioti taip kad su naujais. Padarau stiprai ir gerai ir pigiai. Užeikite del persitikrinimo. Visiems patogi užeiga, arti Lietuvių svetainės.

A. ABAZORIUS,

301 E. St., So. Boston, Mass.

SPAUSTUVĖ

tsakančiausia ir moderniškausia spaustuvė, kuri gražiai ir artistiskai atlieka kožną jai pavestą darbą.

Drįstame pasakyti, kad Sandaros spaustuvė turi kiekvieną dieną daugiausia spaudos darbų už visas kitas lietuviškas spaustuves Suvienytose Valstijose.

Kas tik mums sykį pavedė kokį nors spaudos darbą, kiekvienas persitikrino, jog jis buvo atliktas atsakomiausiai. Tad mes žinome, kad sykį pamėginę mus su spaudos darbu, visodas prie mus kreipsis su sekančiais savo darbais.

Kodėl mums daugiausia paveda spaudos darbus?

— Todėl, kad visados padarome į laiką, pigiaus, geriausio popierio ir tinkamiausiai.

Mes darome: knygas, konstitucijas, kortas į langus įstatyti, plakatus, pasveikinimus, cirkuliarius, pakvietimus, tikietus, vizitines korteles, barčekius ir visokius kitus spaudos dalykus.

Kreipkitės su visokiais spaudos darbais sekančiu antrašu:

"SANDARA"

327 E ST., BOSTON 27, MASS.

AR JAU NUSIPIRKAI LAIKRODĖLĮ?

Žinoma, kad dar ne. Nes jis iki šioliai buvo labai brangus, o dabar atpigo net 25 % nuošimčio. Taigi laikas jums nusipirkti. Kreipkitės pas:

P. VALUKONIS

375 BROADWAY,

SO. BOSTON, MASS.

PIRMININKAS, VALDYBA IR DIREKTORIAI ANT

The Boston National Bank

[Nariai Federal Reserve Systemos]

Labai Maloniai Tamstą Užkviečiam į

NAUJĄ BANKOS VIETĄ

Utarninke, Vasario-Feb. 1 d., 1921,

nuo 9 ryto iki 8 val. vakare.

Hanover ir Blackstone Streets

Boston, Massachusetts

Ši Banka prisidės daug ką del lietuvių visuomenės, nes yra arčiausias susisiekimas su Diskonto Banku - jie yra siuntėjai pinigų į Lietuvą.